

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL

TALLINNA KOLLEDŽ

Majandusarvestus

Anni Kõrm

**FINANTSARUANNETE KONSOLIDEERIMISE
ARENDUSVÕIMALUSED NING JUHEND
TÜTARETTEVÕTTELE (SIROWA TALLINN AS NÄITEL)**

Lõputöö

Juhendaja: Pille Kaarlõp, *MA*

Tallinn 2016

SISUKORD

SISSEJUHATUS	3
1. ETTEVÖTTE TUTVUSTUS	5
1.1. Sirowa Group tutvustus	5
1.2. Sirowa Tallinn AS konsolideerimisgrupp	9
1.3. Konsolideerimine Sirowa Tallinn AS-s.....	14
1.4. Probleemid konsolideerimisprotsessis.....	19
2. MUUDATUSED TÛTARETTEVÖTTES	22
2.1. Kontoplaani ühtlustamine emaettevõttega.....	22
2.2. Arvestuspõhimõtete muutused ning juhend tütaretevõttele	25
2.3. Majandustarkvara võimalused konsolideerimisel	34
3. HINNANG PROJEKTILE	36
3.1. Hinnang sisseviidud muudatustele ja juhendile.....	36
3.2. Projekti rakendamine	37
KOKKUVÕTE	39
VIIDATUD KIRJANDUS	42
LISAD	44
Lisa 1. Sirowa Group SIA struktuur koos omanikuga seotud ettevõtetega.....	44
Lisa 2. Müügitulu	45
Lisa 3. Ostuanalüüs, algdokument.....	46
Lisa 4. Kontode liigid Sirowa Group ettevõtetes	46
Lisa 5. Sirowa Tallinn konsolideerimisgrupi kontoplaan al. 2016. a.	48
Lisa 6. Juhend tütaretevõttele põhivarade arvestuseks.....	61
SUMMARY	65

SISSEJUHATUS

Globaliseerunud ja läbipõimunud maailmas üritavad paljud firmad laiendada oma äritegevusega välisturgudele. Eduka ettevõtte äritegevuse eesmärk on kasvada, laiendada ja teenida. Rahvusvahelistumine võimaldab suuremaid kasumeid, aitab suurendada konkurentsivõimet. Ettevõttel on võimalik integreeruda ettevõtete ühinemiste ja omandamiste kaudu, mille käigus tekivad äriühendused. Iga äriliselt tehtud otsus toob endaga kaasa ka kohustuse antud äriotsuseid ja majandustehinguid kajastada finantsarvestuses. Kontserniarvestuse näol on tegemist ühe keerulisema arvestusvaldkonnaga, mille eesmärk on kajastada nii kontserni kuuluvaid üksusi kui ühte terviklikku aruandekohustuslast.

Sirowa Tallinn AS, kus lõputöö autor raamatupidajana töötab, on teinud 2014. aastal läbi laiendamise, mistõttu aruannete koostamine on muutunud keerukamaks. Antud teema on aktuaalne, sest uuritav ettevõtte peab esitama igas kvartalis konsolideeritud finantsaruande, kuid see on hetkel väga ajamahukas protsess. Kuna konsolideerimisgrupp on veel noor, siis mitmed protseduurireeglid on välja kujunemata ning arendamata.

Lõputöö eesmärgiks on välja töötada juhend tütarettevõttele muutmaks tütarettevõtte arvestuspõhimõtteid vastavaks kontserni arvestuspõhimõtetele ning muudatused sisse viia alates jaanuar 2016.

Eesmärgi saavutamiseks on püstitatud järgmised uurimisülesanded:

- kirjeldada ning selgitada konsolideerimisgrupi tegevusvaldkonda, turusituatsiooni ning tulevikusuundi;
- anda ülevaade finantsaruannete konsolideerimise meetodilistest alustest Sirowa Tallinn AS-s;
- analüüsida erinevusi tütarettevõtte ning emaettevõtte arvestuspõhimõtetes ning teha ettepanekud muudatusteks;
- uurida võimalusi finantsaruannete konsolideerimisprotsessi lihtsustamiseks majandustarkvara abil;

- koostada muudatuste sisseviimiseks juhend tütarettevõttele, mille tulemusena vastaks tütarettevõtte arvestuspõhimõtted emaettevõtte omale.

Lõputöö on üles ehitatud arendusuurimusena, kuna antud vorm võimaldab valitud teema metoodilisi aluseid kõige paremini praktilise uurimustöö ja näidetega siduda. Probleemi olemus, muutmist vajava olukorra ning selle kujunemise analüüsiks on töö koostamisel kasutatud erialaseid allikaid, seadusandlikke akte, teaduslikke artikleid, internetiväljaandeid. Töös on olulisima allikana kasutatud Raamatupidamise Toimkonna juhendit nr 11, mis on välja antud Raamatupidamise Toimkonna poolt ning, mis käsitleb äriühendusi ning tütar- ja sidusettevõtete kajastamist Eesti hea raamatupidamistava kohaselt. Andmete analüüsiks on kasutatud Sirowa Tallinn AS sisedokumente, andmeid raamatupidamissüsteemist ning pearaamatupidaja poolt koostatud Excel'i koondtabelit konsolideerimiseks.

Lõputöö koosneb kolmest peatükist. Esimeses osas tutvustatakse Sirowa konsolideerimisgruppi, antakse ülevaade tegevusvaldkonnast ning hetke turusituatsioonist. Antakse ülevaade konsolideerimiseks kasutatavatest meetoditest Sirowa Tallinn AS-s ning probleemidest, mille tõttu on konsolideerimisprotsess väga ajamahukas.

Teises peatükis analüüsitakse arvestuspõhimõtete erinevusi tütar- ja emaettevõttes ning tehakse ettepanekud tütarettevõtte arvestusmeetodite muutmiseks, koostatakse juhend ning ühtlustatakse kontoplaan. Samuti uuritakse võimalusi konsolideerimiseks majandustarkvara kaudu.

Kolmandas peatükis töö autor hindab enda seisukohalt saadud tulemust ning projekti rakendumist antud tähtjaks. Teiselt poolt hindab töö tulemust emaettevõtte pearaamatupidaja.

Kokkuvõttes teeb töö autor järeldused, kas sisseviidavad muutused ning juhend lahendavad praeguse konsolideerimisprotsessi probleemid ning kas tööle püstitatud eesmärgid jõudsid tulemuseni.

Mõistetele antakse selgitus vastavalt töö sisulises osas jooksvalt ning kõikidele töös kasutatud allikatele viitab autor numbriviidetega.

1. ETTEVÕTTE TUTVUSTUS

1.1. Sirowa Group tutvustus

Lõputöös uuritav ettevõtte Sirowa Tallinn AS kuulub Sirowa Group SIA (*sabiedrība ar ierobežotu atbildību*, eestikeelne vaste osühing) kontserni. Äriseadustik defineerib kontserni järgmiselt:

- 1) Kui üks äriühing on teises äriühingus osanik või aktsionär ning omab seal hälteenamust, nimetatakse osalevat ühingut emaettevõtjaks ja ühingut, kus ta osaleb, tütarettevõtjaks. Emaettevõtja tütarettevõtjaks on ka ühing, kus hälteenamus on teisel tütarettevõtjal või tütarettevõtjatel üksinda või koos emaettevõtjaga.
- 2) Tütarettevõtjaks on ka ühing, kus teine ühing (emettevõtja) omab selle osaniku või aktsionärina lepingu alusel või ilma selleta valitsevat mõju.
- 3) Emaettevõtja koos tütarettevõtjatega moodustab kontserni. (22, § 6)

Maailmamajanduses domineerivad ettevõtted, mis on üles ehitatud rahvusvaheliste kontsernidena, mis sisaldavad mitmeid eraldiseisvaid juriidilisi isikuid. Põhjus sellise keerulise struktuuri järgi on järgmine:

- kontserni kuuluvad erinevad ettevõtted on eraldiseisvad juriidilised isikud, kuna need tegutsevad erinevates riikides, mida reguleerivad vastava riigi seadused;
- maksusoodustused eraldiseisvatele juriidilistele isikutele või ka ebasoodsad maksutingimused, kui ühendada eelnevalt eraldi olnud üksused;
- juriidiline struktuur võib osaliselt mõjutada efektiivse juhtimise eesmärgil kokku pandud kontserni struktuuri. (1, lk 298)

Kontsernis on oluline juhtimisel lähtuda eelkõige kontserni eesmärkidest ja vajadustest. Kuulumine rahvusvahelisse kontserni võimaldab vähendada kulusid, saada täiendavat oskusteavet.

Sirowa Group SIA (edaspidi Sirowa Group) tegutseb Eestis, Lätis, Leedus, Soomes, Poolas ja Saksamaal, pakkudes partneritele, toodete tootjatele, müügi- ja turundusteenuseid. Grupi omanik on dr. H. Jürgen Warzecha (sündinud 1958. a Saksamaal), kes tegutseb ka Sirowa Group'i presidendina. Sirowa Group'i kuuluvad ettevõtted on toodud tabelis 1.

Tabel 1. Sirowa Group SIA struktuur

Ettevõtte	Registreerimise riik	Asutamise kuupäev	Valdkond	Osalus
SIROWA Group SIA	Läti	veebuar 19, 1999	Valdusfirma	emaettevõtte
AS SIROWA Riga	Läti	september 23, 1999	Ravimite, hambaravi, kosmeetika, parfumeeria, juuksehoolduse hulgimüük Lätis, hambakliinik	SIA Sirowa Group 100%
UAB SIROWA Vilnius	Leedu	november 9, 1999	Ravimite, hambaravi, kosmeetika, parfumeeria, juuksehoolduse hulgimüük Leedus	SIA Sirowa Group 100%
AS SIROWA Tallinn	Eesti	november 22, 1999	Ravimite, hambaravi, kosmeetika, parfumeeria, juuksehoolduse hulgimüük Eestis	SIA Sirowa Group 100%
SIROWA Helsinki	Soome	juuni 03, 2002	Ravimite hulgimüük Soomes	AS SIROWA Tallinn filiaal
SIROWA Germany	Saksamaa	november 20, 2000	Laondus- ja transporditeenus Sirowa Group ettevõtetele	AS SIROWA Tallinn filiaal
Nordic Cosmetics Ltd Oy	Soome	alates 31.05.2014, enne 50%-line osalus	Kosmeetika, parfumeeria hulgimüük Soomes	AS SIROWA Tallinn 100%
SiroScan Sp.Z.o.o.	Poola	september 19, 2009	Kosmeetika, parfumeeria hulgimüük Poolas	SIA Sirowa Group 50%

Allikas: autori koostatud

Lisaks Sirowa Group konsolideerimisüksusele on omanikuga seotud ka teisi ettevõtteid (lisa 1). Ettevõttel on kohustus kajastada oma finantsaruannetes vajalikku infot pööramiseks tähelepanu võimalusele, et tema finantsseisund ja kasum või kahjum võivad olla mõjutatud seotud osapoolte olemasolust ning selliste osapooltega tehtud tehingutest ning laekumata ja tasumata saldodest.

Osapooled on seotud juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole äriolulistele otsustele. Seotud osapool on isik või ettevõtte, kes on seotud finantsaruandeid koostava ettevõttega (aruandev ettevõtte).

Isik või selle isiku lähedased pereliikmed on seotud aruandva ettevõttega, kui see isik:

- on aruandva ettevõtte või selle emasettevõtte juhtkonna üks võtmeisik;
- omab aruandva ettevõtte üle kontrolli; või
- omab ühist kontrolli või olulist mõju aruandva ettevõtte üle või omab olulist hääleõigust selles. (17, § 9)

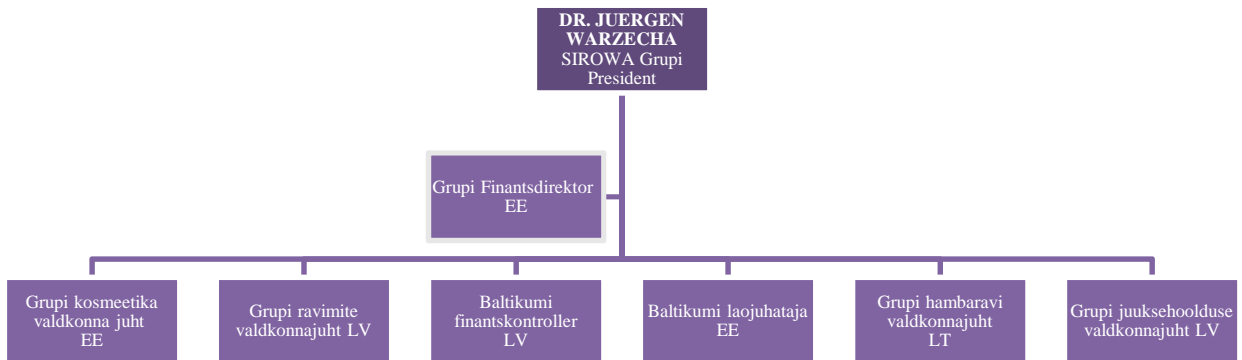
Sirowa Group on valdusfirma, mis on registreeritud Lätis. Tütarettevõtted on iseseisvad juriidilised isikud. Valdusfirma (*holding company*) loomine aitab struktureerida ettevõtet, mis aitab omakorda kaasa ettevõtte arengule ja juhtimisele. Klassikalise valdusfirma peamiseks tegevusaladeks on üldjuhul osaluste omandamine ja hoidmine, dividenditulu teenimine ja osaluste võõrandamine. Valdusfirma abil saab optimeerida makse, paraneb üldpilt rahavoogude ning rahastamise kohta ettevõttes. Kui valdusfirma tegutseb kasumiga ja mõned temaga seotud ettevõtted toodavad kahjumit, siis on võimalus neid rahaliselt toetada kandes kahjum üle kontserni. Samuti on võimalik kaitsta oma vara, eraldades äriske. Kui kõik rahavood on seotud ühe valdusfirmaga, siis on lihtsam lahendada ükskõik millist tekkivat probleemi.

Nagu eelpool mainitud, on valdusfirma registreeritud Lätis. Seoses tulumaksumuudatustega aastal 2013 lõi Läti soodsa maksusüsteemi valdusettevõtetele. Firma haldamine on mugav, odav nii Riia geograafilise läheduse kui ka odavate teenuste hindade ning lõivude poolest. Erinevalt Eestist maksustatakse Läti äriühingu poolt teenitavat tulu 15% määraga. Kui äriühing aga asub dividende välja maksuma, siis juriidilisele isikule väljamakset täiendavalt ei maksustata, füüsilisele isikule tehtavat väljamakset maksustatakse 10% määraga. (4) Eestis on vastav määr mõlemal juhul sisuliselt 20/80 ehk siis ca 25%.

Sirowa Group'i peamine eesmärk on olla usaldusväärne partner kõigis tegevustes tootjatele, hulgi müüjatele ning jaekaubandusklientidele. Garanteerimaks kvaliteedi ning anda lisaväärtus toodetele, mida esindatakse, seda igal tasemel – tootjast lõpptarbijani.

Organisatsiooni struktuur mõjutab suurel määral ettevõtte või asutuse efektiivsust. Organisatsiooni struktuur, selle detailsemas vaates, defineerib töö sisu ja vastutuse. Seal edasi ka töötajate tasustamise ja motivatsioonisüsteemi lähtekohad. Ka juhtimisarvestuse lahendid

toetuvad organisatsiooni struktuurile. Sirowa Group'i kuuluvate ettevõtete tööd juhivad kuus inimest eri riikidest, kes on toodud joonisel 1.

Joonis 1. Sirowa Group juhtimisstruktuur

Allikas: Autori koostatud

Grupis on välja töötatud funktsionaalne juhtimisstruktuur, mis töötab hästi suhteliselt stabiilse majandusega keskkonnas. Sellist struktuuri iseloomustab vahetu kontroll ja tööülesannete detailne jaotus ning spetsialiseerumine (tootegrupiti, geograafiliselt või kliendisegmentide alusel). Selline struktuur töötab hästi, kuna asutuses on välja töötatud kindel eelarve ja ülesannete spekter ja äriprotsessid on staatilised ning enam-vähem ette teada (2, lk 76). Allüksuse saab komplekteerida ühe ala asjatundjatest, juht sama ala asjatundjana saab juhendada alluvaid. Juht peab olema kursis suhteliselt kitsa tegevuste ringiga ja koordineerimine on lihtsam. Sirowa Group funktsionaalne struktuur on välja töötatud arvestades kohalike turgude eripärasid.

Sirowa Group on olnud turul üle 20 aasta. Esindatakse üle 30 tootja ning tooteportfelli kuulub üle 80 brändi ning kliendibaasis on üle 4500 klienti. Grupis töötab üle 350 töötaja ning käive ületab 66 miljonit eurot aastas.

1.2. Sirowa Tallinn AS konsolideerimisgrupp

Iga äritehingu eesmärk on luua majanduslikku väärtust. Äriühendus on majandustehing, mille tulemusena:

- 1) üks ettevõtte saavutab teise ettevõtte üle kontrolli või olulise mõju (näiteks piisavalt suure hulga teise ettevõtte aktsiate omandamise teel) või suurendab oma osalust sellises ettevõttes; või
- 2) üks ettevõtte omandab enamuse teise ettevõtte või äriüksuse varadest ja kohustustest (netovarast) ning võtab üle tema majandustegevuse. (13, § 6)

Omandamiste majanduslik eesmärk on luua lisaväärtust ettevõtluses, nii aktsionäridele kui teistele investoritele. Sel eesmärgil otsitakse eri majandusüksuste vahelisi sobivusi, kooskõla, puudujääkide katmise ning kulude kokkuhoiu võimalusi. Lihtsustatult on omandamised majandusüksuste omavaheline sobitamine eesmärgiga muuta teenuste osutamine efektiivsemaks, uuDEMaks, odavamaks, kasumlikumaks jne. (23, lk 10)

Sirowa Tallinn omab filiaali Soomes – Sirowa Helsinki, mille tegevusvaldkond on ravimite hulгимүүк ning filiaali Saksamaal, mis tegeleb laonduse ja logistikaga. Filiaali loomine erinevates riikides on reguleeritud vastava riigi seadusega.

Soomes välismaa äriühingu filiaal ei ole eraldi juriidiline isik, selle eest vastutab äriühing. Välisriigi juriidiline isik võib asutada Soomes filiaali, mis tuleb registreerida Patendi- ja Registriametis. Filiaali ja äriühingu andmed, mis on registreeritud asukohamaal, kantakse äriregistrisse. Filiaali nimes lisatakse alati „Soome filiaal” (*Suomen sivuliike*) (10). Välismaa äriühing peab filiaali kohta pidama eraldi raamatupidamist. Raamatupidamist tuleb filiaali kohta pidada vastavalt raamatupidamise seaduse nõuetele. Välismaa äriühingu filiaali juhataja peab ühe kuu jooksul arvates äriühingu majandusaasta aruande kinnitamisest või seitsme kuu jooksul arvates majandusaasta lõppemisest esitama filiaali asukoha äriregistrile äriühingu audiitorkontrolli läbinud ja kinnitatud majandusaasta aruande. Aruande esitamise nõuet ei kohaldata Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi äriühingutele, kelle majandusaasta aruannet ei pea asukohariigi õigusaktide kohaselt avalikustama. (6)

Sirowa Tallinn Saksamaa filiaal pakub logistika- ja laondusteenuseid vaid Sirowa Group'i ettevõtetele. Saksamaa filiaali läbi Sirowa Tallinnale tulu ei teki. Filiaalis on tööl üks inimene. Saksa filiaaliga seotud kulu kajastatakse Sirowa Tallinn raamatupidamises ning on eristatav

kuluobjekti järgi. Kuluobjekt on kasutusel tegevuste lõikes kuluarvestuse pidamiseks. Kuluobjekt seotakse majandustehinguga kande tegemise ajal: pearaamatu kannete tegemisel, ostuarvete sisestamisel, pangakannete sisestamisel. Saksa filiaali jaoks on loodud Sirowa Tallinna raamatupidamisprogrammis kuluobjekt S0100.

Saksamaal on tütarettevõtte ja filiaali vaheline erinevus eriti oluline äriregistrisse kandmise ning välisriigi ees maksekohustuse tekkimise seisukohalt. Äriregistrisse tuleb kanda ainult tütarettevõtted. Filiaali asutamist kasutatakse eelkõige kui sobivat alternatiivi, et siseneda Saksa turule ja üles ehitada vajalikud kontaktid oma äripartneritega.(16)

Sirowa Tallinn omab ka tütarettevõtet Nordic Cosmetics Ltd OY (edaspidi Nordic Cosmetics). Nordic Cosmetics on juhtivaks kosmeetika hulgimüügifirmaks Soomes. 2014. aastal soetas Sirowa Tallinn senise 50% osalusega sidusettevõtte Nordic Cosmetics'i ülejäänud 50% osaluse (alates 31.05.2014 seisuga osalus kokku 100%).

Sidusettevõtte on ettevõtte, mille üle investoril on oluline mõju ja mis ei ole investori tütarettevõtte. Reeglina on osalus 20–50%. Sidusettevõtte puhul on oluline mõju teise ettevõtte üle, võime osaleda investeerimisprojekti finants- ja äritegevust puudutavate otsuste langetamisel, omamata kontrolli nende otsuste üle. Enne täielikku Nordic Cosmetics'i omandamist juhiti ettevõtet kahe omaniku poolt ühiselt. SME IFRS käsitleb ettevõtteid, mille tegevust omanikud kontrollivad ühiselt, ühisettevõtetena (13,§ 9). RTJ 11 juhendi kohaselt loetakse ka neid sidusettevõteteks. Olulise mõju olemasolu eeldatakse juhul, kui investorettevõtte omanduses on otse või tütarettevõtte kaudu rohkem kui 20% sidusettevõtte hääleõigusest, välja arvatud erandjuhud, kui on võimalik selgelt tõendada, et sellise hääleõigusega ei kaasne olulist mõju. Erandjuhtudel võib oluline mõju esineda ka väiksema kui 20%-lise osaluse korral. Olulise mõju olemasolu iseloomustavad järgmised asjaolud:

- 1) esindatus investeerimisobjekti tegevjuhtkonnas või kõrgemas juhtorganis;
- 2) osalemine investeerimisobjekti äripoliitiliste otsuste tegemisel;
- 3) olulised tehingud investori ja investeerimisobjekti vahel;
- 4) investori ja investeerimisobjekti juhtkondade osaline kattumine;
- 5) tehnilise informatsiooni vahetamine investori ja investeerimisobjekti vahel. (13, § 9)

Kui aastal 2014 omandati ülejäänud 50%-line Nordic Cosmetics'i osalus, sai sellest Sirowa Tallinna tütarettevõtte, millega kaasnes kontroll tütarettevõtte üle – võime otsustada finants- ja äripoliitika üle.

Kontrolli olemasolu eeldatakse juhul, kui emaettevõtte omanduses on otse või tütarettevõtete kaudu rohkem kui 50% tütarettevõtte hääleõigusest, välja arvatud erandjuhul, kui on võimalik selgelt tõendada, et sellise hääleõigusega ei kaasne kontrolli. Kontroll eksisteerib ka siis, kui emaettevõttele kuulub tütarettevõttes 50% või vähem hääleõigusest, kuid emaettevõtte:

- 1) omab tegelikku kontrolli rohkem kui 50% hääleõiguse üle kokkulepe alusel teiste investoritega;
- 2) kontrollib ettevõtte finants- ja tegevuspoliitikat põhikirja või lepingu alusel;
- 3) suudab määrata või tagasi kutsuda enamust tegevjuhtkonna ja kõrgema juhtorgani (nt äriühingu juhatuse ja nõukogu) liikmetest; või
- 4) suudab määrata tegevjuhtkonna ja kõrgema juhtorgani koosolekute otsuseid. (13, § 8)

Sirowa Tallinn AS koos tütarettevõtte ning filiaalidega moodustavad konsolideerimisgrupi.

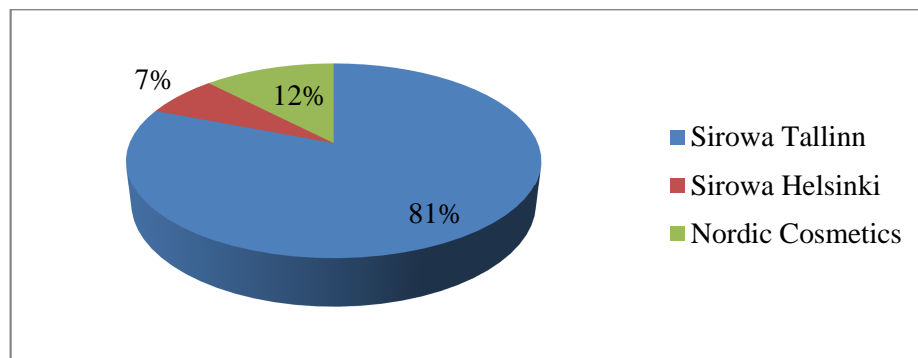
Konsolideeriv üksus on emaettevõtja või muu raamatupidamiskohustuslane, kellel on valitsev mõju teise raamatupidamiskohustuslase üle. Valitsev mõju võib muu hulgas tuleneda järgmistest asjaoludest:

- 1) suurem kui 50%-line osalus konsolideeritava üksuse hääleõiguses; seadusest või lepingust tulenev otsene või kaudne õigus asutajaõigusi teostades või üldkoosoleku otsusega nimetada või tagasi kutsuda enamikku tegevjuhtkonnast või kõrgema juhtorgani liikmetest;
- 2) konsolideeritav üksus on tütarettevõtja või muu raamatupidamiskohustuslane, kelle üle teisel raamatupidamiskohustuslasel (konsolideerival üksusel) on valitsev mõju;
- 3) konsolideeriv üksus koos ühe või mitme konsolideeritava üksusega moodustavad konsolideerimisgrupi;
- 4) konsolideerimine on konsolideerimisgruppi kuuluvate raamatupidamiskohustuslaste aruannete ühendamise nii, nagu oleks tegemist ühe raamatupidamiskohustuslasega. (11, § 27)

Sirowa Tallinna poolt esindatud kaubad on toodetud Euroopa Liidu suuremates liikmesriikides nagu Saksamaa, Hispaania, Itaalia, Inglismaa ja Prantsusmaa. Lisaks nendele tuuakse Eestisse kaupu Ameerika Ühendriikidest, Jaapanist, Šveitsist, mida peamiselt imporditakse tootjate Euroopa esindustest. Kosmeetika- ja parfümeeriatoodetest turustatakse selliste tuntud tootjate nagu Procter&Gamble, Sensai, Elizabeth Arden, Bvlgari, Ferragamo kaubamärke. Juuksehooldustooteid esindavad Wella, Sebastian, Londa, millel omatakse eksklusiivset müügi-

ja esindusõigust. Tuntumad ravimi kaubamärgid, mida esindatakse on August ja Kurt Wolff, Engelhard, Queisser Pharma, Medopharm Hübner, Dr Scheffler, CCS, Australian Bodycare, Vaxol, Serrix. Hambaravi kaubamärkidest on esindatud Dentsply, Geistlich, Ustomed ja Septodont. Lisaks tuuakse maale Rootsi väärisehete brändi Schalins.

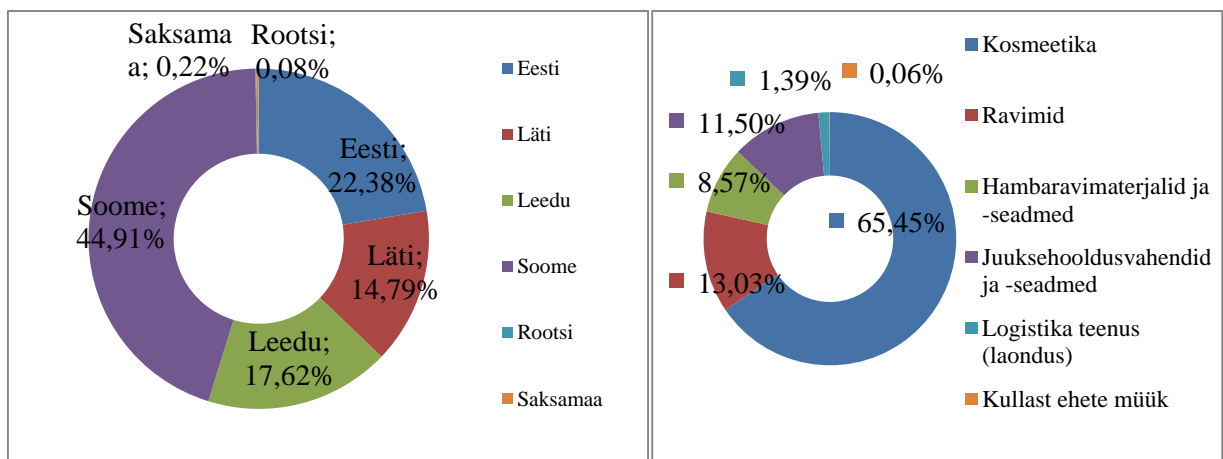
Sirowa Tallinna konsolideerimata müügitulu osakaal on toodud joonisel 2.

Joonis 2. Sirowa Tallinn AS konsolideerimata müügitulu osakaal 2014

Allikas: 18, autori koostatud

Kogu Baltikumi ja Soome parfümeeria, kosmeetika, juuksehoolduse ladu asub Tallinnas. Farmaatsialadu asub Vilniuses. Seetõttu, et saada detailsem müügitulu ülevaade Sirowa Tallinna konsolideerimisgruppi kuuluvate ettevõtete kohta, tuleks analüüsida müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes ning tegevusalade lõikes, mille kohta on ülevaade joonisel 3.

Joonis 3. Sirowa Tallinn AS konsolideerimata müügitulu geograafiliste piirkondade ja tegevusalade lõikes 2014

Allikas: 18, autori koostatud

Selline detailne müügitulude jaotus toob hästi välja, et suurim osakaal on kosmeetika ning parfümeeria müügil. Soome müügid moodustavad kogu Sirowa Tallinna konsolideeritud müügituludest 45%, mis näitab, et Soome maht on ligilähedane kogu Baltikumi mahule. Müügitulu detailne jaotus eurodes on toodud lisas 2.

Aastal 2015 on portfooliosse nii Eestis kui Soomes lisandunud tootja PUIG, millega on parfümeeria käivet suurendatud. Aastal 2016 on plaanis suurendada käivet nii Eestis kui Soomes uute tootjate arvelt.

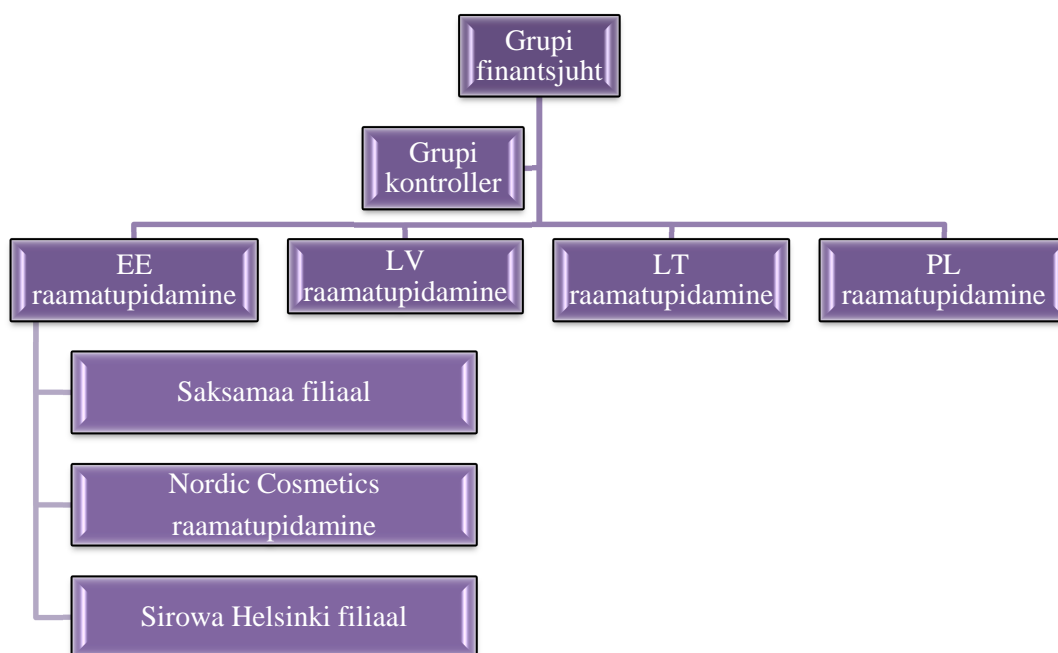
Töötajate arv Sirowa Tallinna kontsernis aasta 2014 seisuga on 172 töötajat, millest 128 inimest töötab Sirowa Tallinnas, 6 inimest Sirowa Helsingis ning 38 inimest Nordic Cosmetics'is.

2015. a asuti Eesti riigis vastu võtma uut raamatupidamise seadust. Uue raamatupidamise seadusega on plaanitud vähendada väiksemate ettevõtjate aruandluskoormust ja seetõttu alustatakse ettevõtjate jagamisega gruppidesse. Jagunemise järgi on Sirowa Tallinn keskmise suurusega konsolideerimisgrupp. Konsolideerimisgrupp, kes ei ole väike konsolideerimisgrupp ja kelle aruandeaasta bilansipäeva konsolideeritud näitajatest rohkem kui üks ei ületa järgmisi tingimusi

- varad kokku 20 000 000 eurot,
- müügitulu 40 000 000 eurot ja
- keskmine töötajate arv aruandeaasta jooksul 250 inimest.

Uue eelnõu kohaselt nõuded Sirowa Tallinna majandusaasta aruande esitamisele ei muutu. (12)

Sirowa Tallinn raamatupidamises töötab neli raamatupidajat, Nordic Cosmetics'is on tööl üks peاراamatupidaja ning Sirowa Helsingi raamatupidamist korraldab Sirowa Tallinna peاراamatupidaja. Kogu grupi finantstöötajate struktuur on toodud joonisel 4.

Joonis 4. Sirowa Group finantstöötajate struktuur

Allikas: autori koostatud

1.3. Konsolideerimine Sirowa Tallinn AS-s

Konsolideerimise põhimõte on koostada ematettevõtte ja tütarettevõtete finantsaruanded nii, et aruanne sisaldaks üksnes grupiväliste osapooltega toimunud majandustehinguid ning nende tulemusi. Kõik grupisisesed tehingud kajastuvad küll ettevõtte aruandluses, kuid elimineeritakse konsolideeritud aruannete koostamisel.

Sirowa Group'i konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavuses Rahvusvaheliste Raamatupidamise Standardite Nõukogu (IASB) poolt väljatöötatud Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditega (IFRS). Seetõttu annab autor ülevaate investeerimisobjektide kajastamise reeglitest IFRS-i järgi tabelis 2.

Tabel 2 sisaldab autori täiendusi, kuna alates 2013. aastast toimus oluline muudatus ühissettevõtete proportsionaalses konsolideerimises, mis kaotati ning kõiki ühissettevõtteid tuleb kajastada kapitaliosaluse meetodil (5).

Tabel 2. Investeeringisobjektide kajastamine IFRS-i kohaselt

Osalus	Bilanss	Kasumiaruanne
1. Investeering - üks ettevõtte omab teisest ettevõttest kuni 20%	Kajastatakse finantsinvesteeringuna	Dividenditulu ning ümberhindluse kasumid ja kahjumid
2. Sidusettevõtte – üks ettevõtte omab teisest ettevõttest üle 20%	Investeering kajastatud kapitaliosalusmeetodil	aktsionäri/osaniku osa kasumist/kahjumist
3. Ühisettevõtte – 50% osalus	Al. 1. jaanuarist 2013, kapitaliosaluse meetod	Al. 1. jaanuarist 2013 aktsionäri/osaniku osa kasumist/kahjumist
4. Tütarettevõtte – osalus üle 50%	Täielik konsolideerimine; eraldatakse vähemus-aktsionärile kuuluv osa tütarettevõtte netovarast ja aruandeperioodi kasumist (kahjumist)	Täielik konsolideerimine; eraldatakse vähemus-aktsionärile kuuluv osa tütarettevõtte netovarast ja aruandeperioodi kasumist (kahjumist)
5. Tütarettevõtte – osalus 100%	Täielik konsolideerimine	Täielik konsolideerimine

Allikas: (1, lk 317), autori koostatud

Vastavalt Eestis kehtivale raamatupidamise seadusele on kõigil ettevõtetel võimalik valida, kas koostada oma aruandeid rahvusvaheliste finantsaruandluse standardite (IFRS) või Eesti hea raamatupidamistava järgi. Sirowa Tallinn konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavalt Eesti heale raamatupidamistavale. Eesti hea raamatupidamistava on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev raamatupidamistava, mille põhinõuded kehtestatakse Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusega ning mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantavad juhendid.

Raamatupidamise seadus §-d 27–31 sätestavad konsolideerimise kohustuse. Konsolideeritud aruandeid tuleb koostada juhul, kui raamatupidamise seadus seda nõuab. Sirowa Tallinna konsolideerimisgrupilt seadus konsolideeritud aruannet küll ei nõua, kuna Sirowa Tallinn ise on tütarettevõtte Sirowa Group SIA-le, kuid Sirowa Tallinnal on õigus koostada ja avalikustada konsolideeritud aruandeid. Selle peamiseks põhjuseks on omanike huvi käsitleda Sirowa Tallinnat koos tema tütarettevõtte ja filiaalidega ühtse majandusüksusena ning saada informatsiooni terviku reaalsest finantstulemustest ja finantsseisukorrast. Konsolideeritud

aruandeid on seni koostatud nii omal initsiatiivil kontserni finantsseisundist parema ülevaate saamiseks kui ka seoses ettevõtteväliste finantsinfo tarbijate (pangad) nõudmistega.

Kontsernil võib tihti olla mitmeid tütarettevõtteid, mille tegevusala on erinev, seetõttu ei tohiks adekvaatse info saamiseks keskenduda konsolideerimata aruannetele. Kontserni võib kuuluda väga kasumlikke aga ka kahjumis olevaid tütarettevõtteid. Kontsern võib tervikuna olla kahjumis, kuigi osad äriühendusse kuuluvad tütreid teenivad kasumit, mis äratav huvi aktsionärides. Seetõttu on väga oluline investeerijatel saada informatsiooni kontserni kui terviku finantstulemustest. (19) Teiseks oluliseks osaks, miks keskenduda kontserni tervikpildile on see, et globaliseerunud ärimaailmas tuleb arvestada ka eri riikide maksuregulatsioonidega, millel on oluline mõju finantsaruandlusele. Konsolideeritud aruannetes on maksumuudatuste mõju väiksem ja palju vähem märgatav kui individuaalsetes aruannetes. Peaaegu kõik Euroopa riigid lubavad elimineerida maksumuudatuste mõju konsolideeritud aruannetest. (3, lk 73)

Äriühendus on ühe ettevõtte omandamine teise ettevõtte poolt, mis on majandustehing ning, mis põhjustab konsolideeritud aruande koostamise nõude. Sidusettevõtte omandamine ei ole äriühendus, kuid selle tehingu puhul rakendatakse äriühinguga analoogseid arvestuspõhimõtteid. Kõiki sõltumatute osapoolte vahel toimunud äriühendusi kajastatakse ostumeetodil ja ühise kontrolli all olevate ettevõtete vahel toimuvaid äriühendusi kajastatakse korrigeeritud ostumeetodil. (7)

Korrigeeritud ostumeetodit kasutatakse juhul, kui äriühendus toimub ettevõtete vahel, mida kontrollib üks ja sama isik või üks ja sama rühm isikuid. Sellisel juhul ei pruugi äriühendus toimuda turutingimustel, mistõttu tavapärase ostumeetodi rakendamine ei pruugi objektiivselt peegeldada toimunud tehingu sisu. Sel juhul kajastatakse omandatud ettevõtte või äriüksuse varasid ja kohustusi omandava ettevõtte bilansis nende bilansilises väärtuses. Kui soetusmaksumus ja omandatud netovara bilansiline väärtus erinevad, siis vahet kajastatakse omandava ettevõtte omakapitali vähendamise või suurenemisena. (13, § 15)

Enne Nordic Cosmetics'i täielikku omandamist, omas Sirowa Tallinn 50% osalust Nordic Cosmetics'st, mistõttu oli tegemist sidusettevõttega. Nagu eelpool öeldud rakendatakse sidusettevõtte omandamisel analoogseid arvestuspõhimõtteid äriühinguga ehk Nordic Cosmetics'i 50%-lise osaluse omandamisel rakendati ostumeetodit. Sidusettevõtte osad näidati pikaajalise finantsinvesteeringuna. Sidusettevõtte osad on konsolideeritud bilansis kajastatud kasutades kapitaliosaluse meetodit, mille kohaselt alginvesteeringut on korrigeeritud ettevõttest

saadud kasumi või kahjumiga ning laekunud dividendidega. Kapitaliosalusmeetodil võeti investeering algselt arvele tema soetusmaksumuses, mida korrigeeritakse järgmistel perioodidel alljärgnevalt:

- investori osalus investeeringuobjekti (pärast omandamiskuupäeva tekkinud) kasumis (kahjumis);
- omandamisel tekkinud firmaväärtuse amortisatsioon;
- investori ja investeeringuobjekti omavahelistest tehingutest tekkinud realiseerimata kasumi (kahjumi) elimineerimine;
- võimalikud allahindlused investeeringu väärtuse langusest. (18)

Ostumeetodi rakendamine hõlmab järgmisi samme:

- 1) omandaja ja omandamise kuupäeva määramine;
- 2) äriühenduse soetusmaksumuse määramine; ja
- 3) soetusmaksumuse jagamine omandatud varade, kohustuste ja tingimuslike kohustuste õiglasele väärtusele omandamiskuupäeva seisuga. (13, § 20)

Sõltumatute osapoolte äriühendustes rakendatakse ostumeetodit, mille puhul on ostuanalüüsi koostamisel kasutusel järgmine valem:

$$\begin{aligned} & \textit{Omandatud osaluse soetusmaksumus} - & (1) \\ & \textit{Omandatud netovara õiglase väärtus} = \\ & \textit{Firmaväärtus} \end{aligned}$$

Omandamise kuupäevaks loetakse päeva, millal sisuline kontroll omandatava ettevõtte netovara ja tegevuse üle läheb omandajale ning selleks ei pruugi olla vajalik, et tehing oleks juriidiliselt lõpetatud (13, § 24). Lähtudes olulisuse printsiibist võib ostumeetodi rakendamisel aluseks võtta ka omandamise kuupäeva lähima kuulõpu bilansi, kui see ei erine palju omandamise kuupäeva bilansist (13, §25). Alates omandamise kuupäevast kajastab omandav ettevõtte osalust omandatud ettevõtte varades, kohustustes ja tingimuslikes kohustustes ning tekkinud firmaväärtust oma konsolideeritud bilansis ning osalust omandatud ettevõtte tuludes ja kuludes oma konsolideeritud kasumiaruandes (13, § 26).

Omandatud osaluse soetusmaksumuseks loetakse omandamisel makstava tasu õiglast väärtust ning omandamisega otseselt seotud väljaminekuid (13, § 27).

Soetusmaksumuse jagamiseks omandatud varade, kohustuste ja tingimuslike kohustuste õiglastele väärtustele koostatakse ostuanalüüs (13, § 36). Ostuanalüüs on raamatupidamise algdokumendiks. Ostuanalüüs peab vastama raamatupidamise seaduses sätestatud algdokumendi nõuetele ning peab sisaldama alljärgnevat andmeid:

- omandatava ettevõtte nimi ja omandamise kuupäev;
- omandatud varade ja kohustuste bilansilised väärtused;
- omandatud varade, kohustuste ja tingimuslike kohustuste õiglased väärtused ning nende hindamise alused;
- vähemusosalusele kuuluv osa omandatud varade, kohustuste ja tingimuslike kohustuste õiglases väärtuses;
- omandatud netovara õiglane väärtus;
- omandatud osaluse soetusmaksumus;
- tekkinud positiivne või negatiivne firmaväärtus. (13, § 37)

Omandamise kuupäeval kajastab omandav ettevõtte omandatava ettevõtte varad, kohustused ja tingimuslikud kohustused ostuanalüüsis (ja selle põhjal ka konsolideeritud aruannetes) eraldi objektidena, kui need sel kuupäeval eksisteerivad (13, § 38). Ostuanalüüsi algdokument Nordic Cosmetics'i soetamisest on toodud lisa 3.

Sirowa Tallinnal oli Nordic Cosmetics'is osalus 50% alates 31.03.2009 ning täielik kontroll 100%-lise osalusega omandati 31.05.2014. Kuna omandajal oli ettevõttes varasem osalus, kuid puudus kontroll, loetakse varasema osaluse õiglast väärtust omandamiskuupäeva seisuga samuti osaks omandatud osaluse soetusmaksumusest. Varasema osaluse bilansilise väärtuse ja õiglase väärtuse vahet omandamiskuupäeva seisuga kajastatakse kasumiaruandes kasumi või kahjumina. Omandatud täiendava osaluse soetusmaksumus oli 500 000 eurot ning varasema osaluse bilansiline väärtus oli 809 700 eurot ning omandatud netovara õiglaseks väärtuseks hinnati 915 229 eurot. Vahet omandatud osaluse ja omandatud netovara õiglase väärtuse vahel kajastati firmaväärtusena, milleks oli positiivne firmaväärtus 394 471 eurot, mille kajastas Sirowa Tallinn oma konsolideeritud bilansis selle soetusmaksumuses immateriaalse varana. Firmaväärtust amortiseeritakse lineaarselt, lõppväärtus on null ning amortiseerimise periood on 10 aastat.

Sirowa Tallinna konsolideeritud aruandes on rida-realt konsolideeritud emaettevõtte kontrolli all olevate tütar-ettevõtte ja filiaali finantsnäitajad. Elimineeritud on kõik kontsernisisesed nõuded ja

kohustused, kontserni ettevõtete vahelised tehingud ning nende tulemusena tekkinud realiseerimata kasumid ja kahjumid.

1.4. Probleemid konsolideerimisprotsessis

Äriühenduste kajastamise ja konsolideeritud aruannete koostamise näol on tegemist keerulise, kuid samas põneva raamatupidamisvaldkonnaga. Kuigi öeldakse, et käbi ei kuku kännust kaugemale, võivad ema- ja tütarettevõtete raamatupidamislikud suhted olla segadusttekitavad.

Sirowa Tallinna konsolideerimisgrupp on veel küllaltki noor ja teatud protsessid on veel välja kujunemata. Ettevõtte kasutab konsolideerimiseks Excel'i koondtabelit. Eestis on endiselt kõige populaarsem ja enamlevinud tarkvara konsolideerimisprotseduuride läbiviimiseks Excel. Tänu oma universaalsusele, lihtsusele ja paindlikkusele on populaarsus mõistetav. Probleem on aga see, et konsolideerimise ülesande lahendamiseks on vaja palju informatsiooni (ostuanalüüs, eelnevate aastate konsolideerimisel tehtud korrigeerimised jms), peaks kogu selle info kokku koguma ning seda ka väga pika aja jooksul säilitama. Kõige elementaarsem viga, mida Excel'is konsolideerimine võib kaasa tuua, on vajaliku info ekslik sisestamine. Tegemist on paratamatu inimliku vea faktoriga: vale koma koht, üleliigne null jms. Arvestada tuleb ka seda, et konsolideerimisel tuleb korrigeerimiskanded iga-aastaselt teha nii aruandeaasta kohta kui ka kumulatiivselt eelnevate aastate kohta, sest konsolideeritavates sooloaruannetes neid ei sisaldu (8). Kogu kontrolli ja andmete sisestamise peab raamatupidaja tegema käsitsi.

Konsolideeritud aruandeid esitatakse igas kvartalis pangale ja grupile. Ajale, mis kulub aruannete kokkupanemisele, ei tule hetkel kõne alla konsolideerimine tihedamalt kui korra kvartalis nagu nõutud panga poolt. Juhtimisseisukohalt oleks aga konsolideeritud infot vajalik saada tihedamini kui kord kvartalis ning tihti oleks vaja infot veel samal päevalgi. Lisaks tuleb arvestada asjaoluga, et kui firma peaks tulevikus veel laienema, muutub konsolideerimisprotsess järjest mahukamaks. Seetõttu tuleks kaaluda konsolideerimisfunktsionaalsuse loomist majandustarkvara abil. Eesmärgiks oleks võimalus konsolideerimisgrupi aruanded kokku panna kiirelt ja vigadeta ning seda iga kuu 15. kuupäevaks, kui on nii tütarettevõtte kui ka filiaali kuud lõpetatud ning grupp konsolideeritud.

Kolmandaks probleemiks on erinevused nii filiaali kui ka tütarettevõtte kontoplaanis. Kontoplaan on raamatupidamises kasutatavate kontode täielik loetelu, mis sisaldab kontode nimetusi ja koode. Sirowa Group'is on välja töötatud ühtne kontoplaan, mida peaks järgima ka

Sirowa Tallinna tütarettevõtte ja filiaal. Ühtse kontoplaani loomine lihtsustab konsolideerimist ning kuna tegemist on samas valdkonnas tegutsevate ettevõtetega, siis see omakorda lihtsustab ühtse kontoplaani loomist. Peamised erinevused kontoplaanis on tütarettevõtte ja emaettevõtte vahel, kuna tütarettevõtte omandamine toimus lähiminevikus ning vastavaid muudatusi ei ole jõutud sisse viia. Erinevusi on ka filiaali ja emaettevõtte kontoplaanis. Põhjus selleks on see, et Sirowa Helsinki raamatupidamist on korraldanud läbi aegade erinevad raamatupidajad ning on puudunud kindlad reeglid kontode loomisel.

Konsolideeritud finantsaruannete koostamisel tuleb kasutada samasuguseid raamatupidamise põhimõtteid (9). Juhul kui mõni konsolideeritav tütarettevõtte on koostanud oma aruande mingitest muudest põhimõtetest lähtuvalt (näiteks mõne välisriigi raamatupidamistavade kohaselt), tuleb enne konsolideerimise läbiviimist teha tütarettevõtte aruannetes vajalikud korrektuurid, et viia need kooskõlla kontserni arvestuspõhimõtetega (13, § 73).

Lisaks kontoplaani erinevustele, on probleemiks erinevused tütarettevõtte ja emaettevõtte raamatupidamises – arvestuspõhimõtetes ning erinevustes kajastamistes.

Üks lahendus konsolideerimisprotsessi lihtsustamiseks autori hinnangul oleks ühendada Nordic Cosmetics ning Sirowa Helsinki. Äriühenduse tulemusena võivad äriühenduses osalevad ettevõtted ühineda juriidiliselt üheks ettevõtteks. Asjaolu, kas äriühenduses osalevad ettevõtted ühinevad juriidiliselt või jätkavad tütar- ja emaettevõttena, ei mõjuta äriühenduse arvestuspõhimõtet ega kajastamis põhimõtteid konsolideeritud aruannetes. Konsolideerimata aruannetes kaasatakse ettevõtete juriidilisel ühinemisel ühendatava ettevõtte varad ja kohustused rida-realt ühendava ettevõtte bilanssi (13, § 17).

Ühinemise tulemusena tekiks Nordic Cosmetics'i praegusele kosmeetikaosakonnale lisaks ravimiosakond. Ühinemise tulemusena saavutatakse kulude kokkuhoid, saab luua ühtsed kliendiandmebaasid, tellimuste andmebaasid, saab lihtsamalt korraldada raamatupidamist ja aruandluse esitamist, lihtsustub juhtimisstruktuur ja väheneb sellega seonduv bürokraatia.

Soomes on kehtestatud ettevõtte tulumaks kasumilt, filiaal aga teenis aastaid kahjumit. Seaduse kohaselt on lubatud Soomes teenitud kahjum tasaarveldada tulevaste kasumitega, kuid ühinemise korral ei ole õigust tasaarveldust enam rakendada (21). Seetõttu ei ole hetkel konsolideerimise lihtsustamiseks maksude optimeerimise seisukohast mõistlik filiaali ja tütarettevõtet ühendada. Prognooside kohaselt saab kahe kuni kolme aasta jooksul kasumi ja kahjumi osa tasaarveldatud ning seejärel tuleks tõstatada uuesti päevakorda filiaali ja tütarettevõtte ühinemine.

Leidmaks erinevusi arvestuspõhimõtetes kasutab autor analüüsiks pearaamatupidaja poolt koostatud konsolideerimise koondtabelit, võrdleb kontoplaane ning analüüsib pearaamatu kandeid kontode lõikes. Vastavalt tulemustele teeb ettepanekud muudatusteks tüürettevõttes ning koostab juhendi muudatuste sisseviimiseks tüürettevõttes.

2. MUUDATUSED TÛTARETTEVÕTTES

Eesmärk on muuta tütarettevõtte arvestuspõhimõtted vastavaks emaettevõttele. Projekti rakendamise tähtaeg on jaanuar 2016.

2.1. Kontoplaani ühtlustamine emaettevõttega

Selleks, et saada ülevaade ettevõttes toimunud majandustehingutest, tuleb andmed majandustehingute toimumise kohta süstematiseerida, registreerida ja säilitada aruannete koostamiseks ja analüüsiks. Majandustehinguid kirjendatakse kontodel. Kontodel toimub registreeritud andmete rühmitamine, jooksev arvestus ja kontroll.

Raamatupidamiskohustuslane koostab kontoplaani majandustehingute ja reguleerimiskannete kirjendamiseks. Kontoplaani koostamisel on oluline, et see tagaks kõik arvestuseks, aruandluseks ja analüüsiks vajalikud andmed. Kontoplaani koostamisel tuleks arvestada ettevõtte tegevusalasid ja majandustehingute sisu, ettevõtte vahendite liike ning tulude ja kulude liike. Samuti tuleks läbi mõelda, kas on olulise tähtsusega hankijaid või ostjaid, kauba või toodangu liike jne, millede puhul oleks otstarbekas avada eraldi kontod. Konto numbris peaks sisalduma informatsioon selle kohta, kas tegemist on aktiva-, passiva-, tulu- või kulukontoga, missuguse aktiva- või passivakirjega on seotud vastav konto või millist kulu- või tululiiki ta kajastab. (20, lk 5–12).

Sirowa kontsernis on väljatöötatud ühtne kontoplaan. Kontoplaan on koostatud silmas pidades ettevõtte võimalikku kasvu ja laienemist nii, et suhteliselt lihtne oleks olemasolevatele kontodele lisada uusi kontosid, säilitades kontoplaani ülevaatlikkuse ja haaratavuse. Kontoplaan on ülesehitatud selliselt, et kontode leidmine oleks lihtne. Konto kood on kontsernis kuuekohaline ning kontod on jaotatud klassidesse, mis on toodud lisas 4. Kontod on liigendatud viieks rühmaks. Rühma tähistab konto koodi esimene number:

- 1) 1,2 – bilansi aktivakirjete kontod;

- 2) 3,4,5 – bilansi passivakirjete kontod;
- 3) 6 – tulude kontod;
- 4) 7,8 – kulude kontod;
- 5) 9 – statistilised kontod.

Majandustehingute kirjendamisel kasutatakse Sirowa raamatupidamises majandusinformatsiooni liigendamiseks lisaks kontoplaanile järgmiseid täiendavaid tunnuseid:

- 1) eelarveklassifikaatorid – tunnused eelarve koostamiseks. Kontsernis on kasutusel kasumiaruande skeem kaks ning seetõttu on ka eelarvestatud kasumiaruande koostatud vastavalt skeem kahele, mis annab selge ülevaate tuludest ning seonduvatest kuludest, aidates juhtkonnal ja tootejuhtidel hinnata iga müügitehingut eraldi. Kasumiaruande kontodele on lisatud kontokaardile tunnus, mis ühendab vastava konto kindla aruande reaga, kuhu eelarvestatud kasumiaruandes kulu või tulu tekib. Kontokaardil, mis on näidatud joonisel 5, lisatakse rea number „väline aruandekood“ reale.

Konto:	771100
Nimetus:	Mobiiltelefonikulu
Tüüp (B/R/Z):	R
Lukustatud konto:	0
Automaatjagamise number:	0
Eritegevus (2 sümbolit):	0
Kirjeldus:	
Väline aruandekood:	11
Kasutajarühm:	

Joonis 5. Kontokaart

Allikas: Autori koostatud

- 2) kulukoht-, kuluobjekt-, projektikoodid – lisatunnused, mis võimaldavad liigendada ja majandusinformatsiooni täiendavalt analüüsida. Kulukohad on kasutusel eristamiseks osakondi. Kuluobjektid on loodud eristamiseks brände, igale brändile on loodud oma kuluobjekt. Kuluobjektid on aluseks finantsaruandluse koostamisel. Projektikoodid on

loodud töötajate ning autode lõikes, mis annab detailse ülevaate töötajate ning juhtkonna kulude üle.

- 3) automaatjagamine – kuust-kuusse korduvate pikemate ja keerukamate kannete puhul nagu näiteks kindlalt kulukontolt protsentuaalne ümberjagamine osakondade või projektide kuludeks. Kirjeldatakse ühekordselt reeglid ja programm tegeleb matemaatikaga.

Omavahelisteks tehinguteks Sirowa Group'i ettevõtete vahel on loodud eraldi kontod igasse kontoklassi - iga ettevõtte jaoks eraldi konto.

Ühtse kontoplaani loomiseks Sirowa Tallinna konsolideerimisgrupis, võrdles autor Sirowa Tallinna, Sirowa Helsinki ning Nordic Cosmetics'i kontoplaane. Sirowa Tallinna kontoplaanis oli enne kontoplaani ühtlustamist kasutusel 385, Sirowa Helsinkis 147 ning Nordic Cosmetics'is 313 kontot.

Analüüs kontoplaani erinevustest tütarettevõttes, filiaalis ja emaettevõttes koostas autor võrdlustabeli. Emaettevõttes olid kontod vaid eesti keeles, tütarettevõttes soome keeles ning filiaalis olid kontod inglisekeelsed. Kuna kontserni töökeeleks on inglise keel, siis autor otsustas ühtse kontoplaani koostada inglise keeles. iScala programm võimaldab kontokaardil kasutada keelekoodi, mis tähendab, et lisaks inglisekeelsele kontoplaanile on vastavas ettevõttes võimalik näha ja kasutada kontoplaani ka oma riigi keeles. Võõrkeelsete kirjelduste lisamine on näidatud joonisel 6.

1 VÕÕRKEELSETE KIRJELDUSTE SISESTAMINE

KEEL - INGLISE

Konto: 111210

Nimetus: Licenses

Kirjeldus: Intangible assets

Non-current assets

Assets

Joonis 6. Võõrkeelsete kirjelduste sisestamine

Allikas: Autori koostatud

Emaettevõtte, tütarettevõtte ning filiaali asukohamaa seaduste erinevused mõjutasid ühtse kontoplaani koostamist. Selleks palus autor tütarettevõtte ja filiaali pearaamatupidajal tõlkida soome keelde vaid need kontod, mida vastav ettevõtte kasutab. Segaduse vältimiseks lukustatakse teised kontod vastava ettevõtte jaoks.

Kontoplaani ühtlustamiseks analüüsis autor igas ettevõttes eraldi kontoga seotud konteeringuid. Kui käesoleval aastal vastaval kontrol tehinguid kajastatud ei olnud ning algsaldo oli null, siis autor neid kontosid kontoplaani ei lisanud. Kontode kustutamise kinnitasid ka pearaamatupidajad. Reklaamkulude kontode puhul küsis autor ka täiendavaid kommentaare tütarettevõtte tootejuhtidelt, kuna reklaamkulu kontosid oli väga palju kasutusel ning ei olnud täpselt võimalik eristada, mis liiki kulusid kuskil kontrol kajastati. Sirowa Tallinna konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted kasutavad ostuarvete haldamiseks Itella Workflow programmi, kus tootejuhid ise konteerivad nende tooteportfelli kuuluvate brändide kulud ning seega oli autori hinnangul väga oluline kaasata, enne uue kontoplaani kinnitamist, protsessi ka tootejuhid.

Kasutusele võeti joonisel 6 näidatud „kirjeldus“ read kontokaardil. Kolmetasandiline kirjeldus jagab kontod kontoklassidesse.

Kogu Sirowa Group kasutab iScala majandustarkvara ning iScala tugi importis uue kontoplaani igasse ettevõttesse, mida hakatakse kasutama alates 2016 jaanuar. Uus kontoplaan on toodud lisas 5.

Raamatupidamise paremaks korraldamiseks on Sirowa Tallinna pearaamatupidajal õigus avada ja sulgeda alakontosid kontogruppide lõikes. Tütarettevõtte pearaamatupidaja peab kooskõlastama muudatused alati Sirowa Tallinna pearaamatupidajaga.

2.2. Arvestuspõhimõtete muutused ning juhend tütarettevõttele

Analüüsid konteeringuid ning konsolideerimiseks koostatud töötabelit, leidis autor erinevused emaettevõtte ja tütarettevõtte arvestuspõhimõtetes ning teeb vastavad ettepanekud muudatusteks ning koostab muudatuste sisseviimiseks juhendi.

Autor teeb ettepaneku viia sisse muudatused järgmistes valdkondades:

- põhivarade arvestus;

- varude arvestus;
- teenuste konteerimine;
- mahakandmised;
- aeglaselt liikuva kauba reservi kajastamine;
- allahindluste kajastamine;
- deposiidi kajastamine.

Põhivarad

Juhatuse otsusega loetakse materiaalseks põhivaraks alates jaanuar 2016 varasid maksumusega alates 500 eurost ja kasuliku tööeaga üle ühe aasta. Materiaalne põhivara võetakse arvele tema soetusmaksumuses. Materiaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarset meetodit.

Peamine erinevus Sirowa Group'i ja Nordic Cosmetics'i põhivara arvestuses on kajastamine põhivara hulgas ka erinevate brändide väljapanekuid müügisaalides ehk stende (*gondolas*), mille väärtused ületavad põhivara arvele võtmise piire. Kontserni poliitika järgi aga neid põhivaras ei kajastata ning kõik väljapanekud, mis on kallimad kui 4000 eurot mitte ei amortiseerita, vaid periodiseeritakse kontol 244000 „ettemakstud reklaam (*prepaid marketing*)“. Sama reegel võetakse vastu ka Nordic Cosmetics'is.

Nordic Cosmetics'i põhivarade arvestust peetakse Excel'is, mis autori hinnangul ei anna emaettevõttele piisavat ülevaadet põhivaradest ning see eeldab igakuiseid manuaalselt tehtavaid finantskandeid. Lahendus oleks põhivaraarvestus viia üle iScala programmi, mille eelised on:

- Vara ajalugu on süsteemis jälgitav, kaasaarvatud vara väärtuse muutused.
- Põhivara müügikasum/kahjum arvutatakse ja konteeritakse automaatselt.
- Põhivara amortiseerimise saab sisse ja välja lülitada
- Vara väärtust muutvaid kandeid saab:
 - lisada varade andmetesse;
 - kustutada varade andmetest;
 - maha kanda;
 - igal kandel võib olla oma amortisatsiooni arvestamise mudel ja reeglid.

Põhivarade arvestuse üleviimiseks iScalasse, koostas autor tütarettevõttele juhendi, mis koosneb põhivarakaardi loomisest ning amortisatsiooni arvestusest. Juhend on toodud lisas 6.

Varude arvestus

Alates 2016 muutub Nordic Cosmetics'i varude arvestusmeetod, milleks on hetkel kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetod. Kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodi rakendamisel loetakse iga üksiku objekti soetusmaksumuseks perioodi algjäägi soetusmaksumuse ja perioodi jooksul soetatud objektide soetusmaksumuste kaalutud keskmist (15, § 18).

Kontsernis kasutatakse FIFO meetodit. FIFO (*first-in, first-out*) meetodi rakendamisel eeldatakse, et tooteid müüakse (või kasutatakse) nende soetamise järjekorras (see tähendab, et esmalt kantakse kulusse algjääk, seejärel esimesena saabunud partii soetusmaksumus jne). FIFO meetodi rakendamisel kajastatakse varude lõppjääki bilansis viimasena saabunud ja veel müümata (kasutamata) partiide soetusmaksumuses (15, §17).

Probleemiks on, et Nordic Cosmetics'i lao tehingud ei kajastu bilansis varudes detailset, mistõttu on keeruline jälgida kaubakulu ning lao tehinguid. Eelneva konteerimisskeemi järgi kajastusid kõik laotehingud ühel kontol – nii kauba ost, müük ja ümberhindlused. Seetõttu ei olnud võimalik võrrelda seda kontot kaubakulu kontoga.

Et uue meetodi rakendamisel kajastuks kõik laotehingud õigetel kontodel, saedistatakse kaupade ostu, müügiga seotud konteerimisskeemid, mis automaatkonteeringute kaudu seadistatakse järgmiselt.

Ost:

Kaup võetakse ostutellimusega lattu, laosündmuste alusel tekib konteering laopäevaraamatusse:

D: Laokonto

K: Ostude vahekonto

Ostuarve seotakse ostutellimusega, ostureskonrto arvete päevaraamatusse tekib konteering:

D: Ostude vahekonto

K: Võlg hankijale

(D: käibemaks)

Kaubale lisatakse lisakulu (transport vms.), laosündmuste alusel tekib konteering laopäeva-
raamatusse:

D: Laokonto

K: Ostude vahekonto

Ostureskontro arvete päevaraamatusse tekib konteering:

D: Ostude vahekonto

K: Võlg hankijale

(D: käibemaks)

Müük:

Kaup tarnitakse müügitellimusega laost välja, laosündmuste alusel tekib konteering laopäeva-
raamatusse:

D: Müügi vahekonto

K: Laokonto

Mis tähendab, et laosündmuste alusel tekib tühi konteering.

Müügitellimuse alusel trükitakse arve ja salvestatakse ehk saadetakse reskontrosse. Müügi-
reskontro arvete päevaraamatusse tekib konteering:

D: Ostjate võla konto

(K: Käibemaks)

K: Realisatsiooni konto

D: Müüdü kauba kulu konto

K: Müügi vahekonto

Vahekontod on kasutusel seetõttu, et kui tekib olukord, kus kaup on tarnitud, aga arvet pole
väljastatud, siis laomoodul ja pearaamatu laokonto ei klapi, sest laost on toode välja läinud, aga
laopäevaraamatusse tekib konteering alles koos müügiarvega. Eriti võib see probleemiks olla

kuuvahetusel. Vahekonto kasutamisel on selliste vigade leidmine lihtsam, sest nii jääb vahekontole kohe summa üles.

Ümberhindlus:

iScala laomoodulis sisestatakse toodete ümberhindlus, laosündmuste alusel tekib konteering laopäevaraamatusse.

Laoväärtuse suurenemise korral:

D: Laokonto

K: Ümberhindluse konto

Laoväärtuse vähenemise korral:

D: Ümberhindluse konto

K: Laokonto

Teenuste konteerimine

Lisaks kaubaarvetele tehakse arveid, mis ei ole laos oleva kaubaga seotud (kui müüakse kaupa laost, tehakse tellimus/arve lao poolt). Arveid teenuste eest koostab raamatupidamine, milleks on väljatöötatud iScalas tootekoodid, mis on seotud kindlate konteeringutega.

Nordic Cosmetics'is on kasutusel vaid kaks tootekoodi, mis on näidatud tabelis 3.

Tabel 3. Tootekoodid Nordic Cosmetics

Tootekood	Toote nimetus	Selgitus	KK, KO	Konto
01	Marketing support	Marketingi tegevuse toetus	012, K0010	634000
02	Compensation of BA costs	Ilukonsultantidega seotud kulude hüvitamine (arve tootjale)	012, K0010	635000

Allikas: autori koostatud

Kõik teenustega seotud arved konteeruvad kontodele 634000 ning 635000 ning sealt konteerib raamatupidaja need käsitsi finantskandega õigetele kontodele.

Autori hinnangul tuleks kasutusele võtta uued tootekoodid, et kõikide teenuste jaoks oleks eraldi tootekood, mis konteerub automaatselt õigesti. Autor analüüsis kontodelt 634000 ning 635000 tehtud finantskandeid ning selle põhjal töötas välja uued tootekoodid, mis võetakse kasutusele alates jaanuar 2016. Uued tootekoodid on toodud tabelis 4.

Tabel 4. Uued tootekoodid Nordic Cosmetics'is

Tootekood	Toote nimetus	Selgitus	KK, KO	Konto
01	Kanebo commission	Sensai komisjonitasu müügilt	012, SENSAI	631000
09	Marketing support (PO)	Tootja marketingi tegevuse toetus. Konteerub bilansis tulevaste perioodide tulu kontole. Konteeritakse tulusse/kuluvähendusse kui kulu tekib	012,	549000
16	Invoicing fee	Arveldamise tasu Nordic Cosmetics ilukonsultantide eest (<i>Beauty Adviser arvel lisareana</i>)	012,	661001
20	TRAVEL/KANEBO Beauty Adviser	Ilukonsultantide (Beauty Advisers) palgakulu kohta arve tootjale (1x kuus)	012,	721210
26	Lao tühjendusmüük FI 24%	Lao tühjendusmüük, <i>Ystismyynti</i>	012, K0010	610212
27	Compensation of marketing activities	Marketingi tegevuse toetus. Konteerub otse kasumiaruandesse. Marketingi kuluvähendus	012,	761720
28	Compensation of rent	Rendikulude osaline hüvitamine. Konteerub otse kasumiaruandesse	012, K0010	754112
29	Compensation of office expenses	Muude kontorikulude osaline hüvitamine. Konteerub otse kasumiaruandesse	012, K0010	772050

Allikas: autori koostatud

Mahakandmised

Sirowa Tallinnas on kasutusel erinevad mahakandmise liigid, mis annaks detailse ülevaate mahakandmiste sisu kohta. Peamine erinevus Nordic Cosmetics'i ja Sirowa Tallinna vahel oli enne muudatust, et kõik kulud konteerusid ühele kuluobjektile ja kasutusel oli vaid kaks erinevat kontot, kus oli vaja tuvastada erinevad mahakandmise liigid ning konteerida erinevate kuluobjektidele ja kontodele. Seda tehti Nordic Cosmetics'is pearaamatupidaja poolt käsitsi konteeringuga. Praegu kasutusel olnud mahakandmiste tootekoodid on toodud tabelis 5.

Tabel 5. INTR koodid Nordic Cosmetics'is enne muudatust

INTR kood	INTR nimi	INTR kirjeldus	Konto	PL rida	Teostaja
INTR01	Sisetellimused	Kõik tavakauba mahakandmised, mis konteeriti ühele kontole kuluobjektiga K0010	761650	D.8.A	Müügisekretär
INTR02	Sisetellimused	Kõik <i>tax-free</i> kauba mahakandmised, mis konteeriti ühele kontole kuluobjektiga TRAVEL	761710	D.8.A	Müügisekretär

Allikas: autori koostatud

Alates 2016 aastast võtab Nordic Cosmetics kasutusele uued mahakandmiskoodid, mis on toodud tabelis 6.

Tabel 6. Uued INTR koodid Nordic Cosmetics'is

INTR kood	INTR nimi	INTR kirjeldus	Konto	PL rida	Teostaja
INTR00	Sõbramüük	Tooted, mis müüakse sõbramüügil (<i>Ystismyynti</i>) ja mis peaks olema eraldi kaubakulu kontol	710212	B.1	Pille/Piret
INTR15	Testrid	Testrid, mis saavad tootjalt, kantakse lattu saabumisel kulusse ja võetakse lattu 0-hinnaga arvele	761700	D.8.A	Ost
INTR20	Aegunud ja praak (brändi kulu)	NC klientide pretensioonid, poodidest tagastatud kaup (ainult erikokkuleppel tootejuhiga!)	710593	B.2.A	Pille/Annely
INTR30	Reklaami eesmärgil maha kantud tooted ja näidised	Reklaami eesmärgil antud toode või tooted (tootenäidis, reklaamkingitus, ajakirja loosiauhind, koolituseks maha kantud tooted)	761650	D.8.A	Müügisekretär
INTR50	Reklaammaterjal (POS)	Reklaammaterjalid tootjalt (testrid, pressi- ja koolitusmaterjalid, kohtreklaam: toote- ja testrialused, plakatid, aknadekoratsioon, jms).	761710	D.8.A	Ost

Allikas: autori koostatud

Mahakandmisega seotud konteerimisskeem seadistatakse alates 2016 aastast automaatkonteeringute kaudu järgmiselt. Mahakandmine toimub läbi müügitellimuste nii öeda siseklientidele. Siseklientidega juhitakse konteeringuid, aga võlga reskontrosse ei teki. Kaup tarnitakse sisemise müügitellimusega laost välja. Laosündmuste alusel tekib konteering laopäevaraamatusse (s.t. laosündmuste alusel tekib tühi konteering):

D: Müügi vahekonto

K: Laokonto

Sisemise müügitellimuse alusel trükitakse arve ja salvestatakse, kuigi müügireskontrosse võlga ei teki, siis müügireskontro arvete päevaraamatusse tekib konteering:

D: Sisemüügi vahekonto

K: Sisemüügi vahekonto

D: Kulu konto vastavalt valitud sisemisele kliendile

K: Müügi vahekonto

Aeglaselt liikuva kauba reserv

Juhatuse otsusega hakatakse alates 2016 kajastama Nordic Cosmetics'is aeglase kauba reservi, mida seni tütarettevõttes ei kajastatud. Seetõttu koostas autor tütarettevõttele juhendi.

Nordic Cosmetics hakkab kajastama aeglaselt liikuva kauba reservi (*obsolescence reserve*) statistilisel kontrol 977701 (kasumiaruande ja bilansiväline konto) iScalas. Reservi jälgitakse kõikidel kosmeetika toodetel, et see annaks ülevaate tootejuhtidele ning neil oleks võimalus õigeaegselt aeglaselt liikuva kaubaga tegeleda – korraldada kampaaniaid, kasutada tooteid kingitusteks jne.

Kosmeetika reservi raport saadetakse igakuiselt grupi kontrolleri poolt, mis on toodud joonisel 7.

OBSOLESCENCE RESERVE BY COUNTRIES				
juuni.13				
all amount in EUR				
CC	BRAND	DECREASE / INCREASE OF RESERVE		
		TOTAL		
		LV	EE	LT
F2470	CCS	0,00	436,09	0,00
F2530	Kurt Wolf	0,00	11,66	0,00
K3100	Bjorn Axen	0,00	-40,96	0,00
K3140	Max Factor	105,63	205,95	221,95
K3141	Max Factor accessories	-2,37	-2,61	0,00
K3150	Olay	-44,02	-797,96	-624,34
K3520	Zippo	58,76	17,99	0,00
K4130	Boss	-976,21	-2 402,07	-613,45
K4140	Laura Biagiotti	-95,57	-385,99	-49,32
K4160	Baldessarini	19,19	52,97	0,00
K4180	Lacoste	-7,96	-72,26	-5,42
K4200	Bvlgari	114,95	120,73	81,45
K4220	Del Pozo	6,91	34,22	2,28
K4230	Custo Barcelona	373,91	84,23	0,00
K4280	Kanebo	193,85	166,08	108,30
K4540	Ferraoamo	-5.61	-7.18	-5.22

Joonis 7. Aeglaselt liikuva kauba reserv

Allikas: Autori koostatud

Konteering: Pearaamat → Sündmused → Sündmuse sisestamine → Konto: 977701

D: kui reservi suureneb (aruandes miinusega) ehk tekib kulu

K: kui reserv väheneb (aruandes plussiga) ehk tekib tulu.

Allahindlused

Sirowa grupis eristatakse kahte allahindlust – tava allahindlus ning kampaania allahindlus.

Sirowa Tallinn kajastab eraldi kontodel kliendile antud tava allahindlust ja kampaania (*TPR – temporary price reduction*) allahindlust. Standard allahindlus on allahindlus hulgifirmadele, mis tekib tellimuse sisestamisel. Selleks on süsteemis kliendikaardile märgitud allahindluse %. Standardallahindlus konteerub kontodele 643211, 643221

Kampaania allahindlus (edaspidi TPR) on kampaaniaga seotud allahindlus, mille % lisatakse tellimusele manuaalselt. iScalas ei ole võimalik erinevaid allahindlusi mitmel kontrol kajastada. Kõik allahindlused konteeruvad automaatselt kontole 643211. Raamatupidamine konteerib TPR allahindluse eraldi kontole 643200.

Osa TPR allahindlust tuleb hulgikliendilt ostuarvega – seda juhul, kui kliendid on jaetarbijale lisa allahindlust (nt. sünnipäeva soodustus, vms.) andnud. Ostuarvetega saadud allahindlused kajastab Nordic Cosmetics kaubakuluvähendusena.

Alates jaanuarist 2016 kajastab Nordic Cosmetics ostuarvega saabunud allahindluse arvet kulukontol 712020 (allahindlus, TPR ostuarve) ning tootja poolt saadud TPR kulu kompensatsiooni mitte kaubakulu vähendusena vaid reklaamkulu vähendusena kontol 761720 (reklaam, kulude kompensatsioon).

Kassa allahindlus – lisaks tava- ning kampaania allahindlustele on Nordic Cosmetics'is kasutusel kassa allahindlused. Kuna klientidele on antud väga pikad maksetähtajad, siis on rakendatud kassa allahindlusi, mida antakse kliendile laekumiste pealt – kui klient tasub arve enne maksetähtaega, rakendatakse neile kassa allahindlust. Siiani mõjutas kassa allahindlus brändide müügikäivet, kuid alates 2016. aastast kajastub see üldistes kuludes.

Üüri ettemaks

Nordic Cosmetics rendib kontoripinda ning selleks on sõlmitud viieaastaline leping, millega kaasneb tagatisraha kohustus. Tagatisraha kohaldatakse selleks, et kindlustada rendileandjat

pahatahtlike rentnike eest ning seetõttu nõutakse rendile andja poolt tagatisraha deponeerimist krediitiasutuses. Deposiidi eesmärk on garantii tagamine ja kui garantii tähtaeg läbi saab, siis on ettevõttel täielik õigus seda raha kasutada.

Nordic Cosmetics kajastab antud deposiiti bilansis raha ja pangakontode all. RTJ 2, § 16 kohaselt loetakse raha ekvivalentideks lühiajalisi (üldjuhul kuni 3 kuud) kõrge likviidsusega investeeringuid, mida on võimalik konverteerida teadaoleva summa raha vastu ning millel puudub oluline turuväärtuse muutuse risk (näiteks lühiajalised deposiidid ja osalused rahaturufondides). (16)

Kuna aga tegemist ei ole lühiajalise deposiidiga, siis viidi muudatus sisse alates 01.01.2016 ning pangagarantii tagamiseks deposiiti tõstetud summa kajastati bilansis real pikaajalised ettemaksud, milleks loodi konto 221500 (*long-term prepayments*).

2.3. Majandustarkvara võimalused konsolideerimisel

Kõik Sirowa Group ettevõtted kasutavad iScala majandustarkvara. Seetõttu pöördus autor iScala tuge pakkuva ettevõtte poole, et uurida võimalusi konsolideerimiseks majandustarkvara abil.

iScala on täielikult integreeritav ettevõtte ressursside planeerimise tarkvarapakett, mis toetab kõiki ettevõttes teostatavaid tööoperatsioone.

Eelised konsolideerimisel majandustarkvara abil on võimalus konsolideerida reaalses erinevate tütarettevõtete andmeid.

iScalas on võimalik konsolideerida mitmel viisil. On võimalik konsolideerida kontode saldoid ja on võimalik konsolideerida üksikuid (pidev konsolideerimine) kandeid. iScalas tuleks teha uus ettevõtte, kuhu kolm konsolideeritavat ettevõtet konsolideerida. Saldode konsolideerimisel tuleb tegevus ise käivitada ja konsolideeritavasse ettevõttesse saab suunata konto ning kolme esimese kulutaseme saldod etteantud perioodi kohta. Pideva konsolideerimise puhul konsolideeritakse sihtettevõttesse kõik alamettevõttes tehtud kanded. Tegelikult toimub Sirowa Tallinnas ka praegu konsolideerimine. Pidev konsolideerimine toimub ettevõtetest 02, 03, 04 ja 06 ettevõttesse 01. Sirowa Tallinn kasutab erinevaid alamettevõtteid, kuna mahud on väga suured. Alamettevõtete tulemused konsolideeritakse iganädalaselt peettevõttesse. Sirowa Tallinna alamettevõtete

jagunemine on toodud tabelis 7. Nordic Cosmetics'il ning Sirowa Helsinkil on kasutusel ainult üks ettevõtte, kuna mahud ei ole nii suured.

Tabel 7. Ettevõtete jaotus majandustarkvaras Sirowa Tallinnas

Ettevõtte kood	Ettevõtte
01	Peaettevõtte
02	Hambaravi
03	Ravimid
04	Kosmeetika
06	Juuksehooldus

Allikas: autori koostatud

Kasutada saab kas saldode konsolideerimist kõikide kontode puhul või pidevat konsolideerimist kõikide kannete puhul. Samuti on võimalik määrata kontod, mis üksteist konsolideerimisel elimineerivad, näiteks nõue emaettevõttele vs. tütarettevõtte kohustus. Elimineerimine tuleb eelnevalt kirjeldada (ühekordselt). Et seda teha saaks, oleks mõistlik kasutada omavahelistes tehingutes eraldi realisatsiooni, kulu ja võla kontosid – see tähendab mitte samasid kontosid, mida kasutatakse müükide, ostude puhul kontsernist väljapoole. Lisaks tuleks välja töötada kontsernisisesed aruandevormid, mida konsolideerimiseks vajaliku teabe kogumisel kasutada ning konsolideerimistabel, milles elimineeritakse kontsernisisesete tehingute mõju, eristatakse vähemusosalus ja teostatakse vajalikud täiendavad korrigeerimised.

Konsolideerimise mooduli lisamine on Sirowa Tallinna jaoks üpris kallis kulutus ning kuna seda ei näe aasta 2016 eelarve ette, siis juhatuse otsusega kaalutakse seda kasutama hakata alates 2017. Hetkel konsolideeritakse ka Sirowa Group aruanded Excel'is. Kui viia kogu Sirowa Group iScala programmi konsolideerima, on tegemist väga suure projektiga.

Loobumise teiseks põhjuseks on see, et kuna tuleb välja töötada kontsernisisesed aruandevormid, mis võtavad palju ajalist ressursi, siis otsustati prioriteedina viia sisse muudatused tütarettevõtte arvestuspõhimõtetes, mis samuti vähendab konsolideerimisele kuluvat aega ning suurendab kontrolli tütarettevõtte üle.

3. HINNANG PROJEKTILE

3.1. Hinnang sisseviidud muudatustele ja juhendile

Käesolevas alapeatükis annab lõputöö autor hinnangu tehtud muudatustele tütarettevõtte arvestuspõhimõtetes ning teeb järeldusi kas juhendi koostamine ning praktikas rakendamine lihtsustab Sirowa Tallinna konsolideerimisprotsessi.

Konsolideeritud raamatupidamisaruanded on kontserni raamatupidamisaruanded, mis on esitatud nii, nagu oleks tegemist ühe ettevõttega. Konsolideeritud aruannete koostamisel tuleb järgida samu arvestuspõhimõtteid. Analüüsi tulemusel leidis autor erinevused tütarettevõtte ning emaettevõtte arvestuspõhimõtetes.

Tulenevalt lõputöö eesmärgist koostas autor juhendi tütarettevõttele. Juhendi eesmärk on anda kõigile sama arusaam protsessidest. Kuna tegemist on rahvusvahelise kontserniga, siis on oluline protsesside raamistamine ja detailne kirjeldus, et kõik osapooled mõistaksid neid samamoodi. Erinevates riikides on seadusandlus erinev ning ettevõtte igapäevatööd mõjutab erinevate riikide ettevõtluskultuurid ning arusaamad.

Ühtne kontoplaan lihtsustab autori hinnangul konsolideerimist. Ettevõtted tegutsevad samas tegevusvaldkonnas, mis lihtsustas ühtse kontoplaani loomist. Autori hinnangul annab uus kontoplaan parema ülevaate emaettevõtte tütarettevõtte finantsolukorrast ning kontrolli kõikide tehingute üle. Sirowa konsolideerimisgrupis konteerivad töötajad ise endaga seotud kulud. Seetõttu uue kontoplaani rakendamisega kaasneb autori hinnangul esimestel kuudel rohkem tööd raamatupidamisele, kuna töötajatele on vaja uut kontoplaani tutvustada ning segaduse vältimiseks rakendada pidevat kontrolli konteeringutele. Projekti käigus tehti korrektureid ka emaettevõtte enda ja filiaali kontoplaanis.

Autori hinnangul tehtavad muudatused tütarettevõttes muudavad tütarettevõtte raamatupidamise tööd efektiivsemaks. Eesmärk on vähendada võimalikult palju raamatupidaja poolt tehtavat käsitööd seoses finantskannetega. Manuaalselt tehtavad konteeringud vähenevad põhivara

arvestuse viimisest Excel'ist iScala põhivaramoodulisse. Samuti ei pea enam eraldi konteerima teenusarvete kulusid ja tulusid ning mahakandmisi. Uued mahakandmiskoodid annavad detailse ülevaate mahakandmiste sisu kohta.

Probleemide kaardistamine ning protsessi efektiivsemaks muutmine on autori hinnangul väga oluline, kuna ettevõtte võib tulevikus veelgi laieneda ning konsolideerimisprotsess võib minna veel keerukamaks ja ajumahukamaks. Seetõttu on ka oluline viia sisse muudatused tütarettevõttes ning väljatöötatud juhendi olemasolu annab ka tulevikus võimaluse uue tütarettevõtte puhul kiiremini arvestuspõhimõtteid ja kajastamisi muuta vastavaks emaettevõttele.

Majandustarkvara rakendamise plussiks konsolideerimismooduli lisamisel, oleks reaajas andmete uuendamise võimalus, terviku finantstulemused oleksid kättesaadavad väga kiiresti. Juhatus otsustas siiski konsolideerimist jätkata Excel'is, mis annab autori hinnangul aega teha kokkuvõtted ning analüüsida projekti tulemust – kas sisseviidud muudatused tütarettevõtte arvestuspõhimõtetes ning uus ühtne kontoplaan vähendavad ajamahtu, mis konsolideerimisele kulub. Samuti oleks üheks lahenduseks autori poolt välja pakutud filiaali ning tütarettevõtte ühinemine.

Sirowa Tallinn pearaamatupidaja hinnangul tütarettevõttes ja filiaalis läbi viidud arvestuspõhimõtete muutmine ning nende ühildamine emaettevõttes olevate arvestuspõhimõtetega on lihtsustanud kontserni aruandlust juba täna ning lihtsustab veelgi 2016. aastal. Kontoplaani ühtlustamisel on lähtutud Sirowa Grupi kontoplaanist ja põhimõttest, et kõik kontsernisisesed kontod oleksid eristatud muudest kontodest. See annab võimaluse konsolideerimine tulevikus automatiseerida. 2016. aasta jooksul küsitakse hinnapakumised kolmelt teenusepakkujalt, millest üks on kontsernis hetkel kasutusel olev majandustarkvara iScala. Juhatus otsus lähtub teenuse kvaliteedi ja hinna suhtest. Kõigi eelduste kohaselt on kontsernis konsolideerimine automatiseeritud 2017. aastast alates.

3.2. Projekti rakendamine

Lõputöö eesmärk oli viia muudatused sisse tütarettevõtte arvestuspõhimõtetes ning võtta kasutusele uus ühtne kontoplaan alates 01.01.2016.

Projekti rakendamisel kaasati iScala majandustarkvara tugi, kes importis uue kontoplaani kõikidesse ettevõtetesse ning uus kontoplaan imporditi ka Itella Workflow programmi. iScala tugi seadistas programmis ka töös kirjeldatud automaatkonteeringud tütarettevõtte 2016. aastas. Need tegevused teostati 31.12.2015.

Kõik lõputöös kirjeldatud muudatused tütarettevõttes ja filiaalis rakendusid tähtjaks.

KOKKUVÕTE

Paljud ühingud tegutsevad kontsernis, soovides kasutada eeliseid, mida kontserni vorm võimaldab. Kontserni moodustavad ühingute üle valitsevat mõju omav emaühing ning tema mõjule alluvad tütarühingud. Äriühenduste kajastamise ja konsolideeritud aruannete koostamise näol on tegemist keerulise raamatupidamisvaldkonnaga. Konsolideerimise põhimõte on koostada emaettevõtte ja tütarettevõtte finantsaruanded nii, et aruanne sisaldaks üksnes grupiväliste osapooltega toimunud majandustehinguid ning nende tulemusi. Kuna lõputöös uuritav ettevõtte on laienenud lähiminevikus, siis mitmed konsolideerimise protseduurireeglid olid välja kujunemata ja arendamata.

Lõputöö keskendus Sirowa Tallinn AS konsolideerimisprotsessi lihtsustamisele, et muuta see vähem ajamahukaks. Selleks töötas autor välja juhendi tütarettevõttele, muutmaks tütarettevõtte arvestuspõhimõtteid vastavaks kontserni arvestuspõhimõtetele.

Sirowa Tallinna konsolideerimisgruppi kuuluvad Soomes ja Saksamaal tegutsevad filiaalid ning tütarettevõtte Soomes. Konsolideeritud aruandeid tuleb koostada juhul, kui raamatupidamise seadus seda nõuab. Sirowa Tallinna konsolideerimisgrupilt seadus konsolideeritud aruannet küll ei nõua, kuna Sirowa Tallinn on tütarettevõtte Sirowa Group SIA-le, kuid Sirowa Tallinnal on õigus koostada ja avalikustada konsolideeritud aruandeid. Selle peamiseks põhjuseks on omanike huvi käsitleda Sirowa Tallinnat koos tema tütarettevõtte ja filiaalidega ühtse majandusüksusena ning saada informatsiooni terviku reaalistest finantstulemustest. Konsolideeritud aruandeid esitatakse igas kvartalis pangale ning grupile.

Üheks lahenduseks konsolideerimise lihtsustamiseks koostas lõputöö autor tütarettevõttele ning filiaalile ühtse kontoplaani. Kontoplaan koostati silmas pidades ettevõtte võimalikku kasvu ja laienemist nii, et suhteliselt lihtne oleks olemasolevatele kontodele lisada uusi kontosid. Ühtse kontoplaani loomiseks võrdles autor emaettevõtte, filiaali ning tütarettevõtte kontoplaane, analüüsis kontode sisu ning vastavalt sellele koostas uue ühtse kontoplaani, mis on vastavuses ka

grupis väljatöötatud kontoplaaniga. Kuna tegemist on rahvusvahelise kontserniga, siis autor koostas kontoplaani inglise keeles.

Analüüsid konteeringuid ning konsolideerimiseks koostatud töötabelit, leidis autor erinevused emaettevõtte ja tütarvõtte arvestuspõhimõtetes. Konsolideeritud finantsaruannete koostamisel tuleb kasutada samu raamatupidamise põhimõtteid. Muudatused viidi sisse põhivara arvestuses, varude arvestuses. Põhivara arvestust peeti tütarvõttes Excel'is, mis viidi üle majandustarkvara põhivaramoodulisse, mille kohta autor koostas juhendi. Peamine arvestuspõhimõtte erinevus emaettevõttega oli see, et tütarvõtte kajastas põhivaras ka reklaamstende, mille väärtus küll ületas põhivara arvele võtmise piire, kuid grupi poliitika kohaselt mitte ei amortiseerita vaid periodiseeritakse. Varude arvestuseks kasutas tütarvõtte kaalutud keskmise meetodit, kuid konsensis kasutatakse varude arvestuseks FIFO meetodit, mida hakkas rakendama ka tütarvõtte. Et kõik laotehingud kajastuksid õigetel kontodel, loodi kaupade ostu ja müügiga seotud konteerimisskeemid, mis seadistati automaatkonteeringute kaudu.

Lisaks tegi autor täiendusi teenuste konteerimises ning mahakandmistes. Autor töötas välja tütarvõttele uued teenuste- ning mahakandmiste tootekoodid majandusatarkvaras, et kõik tulud ja kulud konteeruksid automaatselt õigetele kontodele ning annaks detailse ülevaate tehingutest. Uued tootekoodid vähendavad raamatupidaja käsitööd, mis kulus enne manuaalsetele konteeringutele.

Muudatused viidi sisse ka allahindluste kajastamises tütarvõttes. Ostuarvega saadud allahindlused kajastatakse allahindluse kulukontol, mitte kaubakulu vähendusena nagu enne muudatusi. Tootjalt saabunud allahindluse kompensatsiooni kajastatakse reklaamkulu vähendusena mitte kaubakulu vähendusena. Kassa allhindlust hakati kajastama muu ärikuluna mitte müügitulu vähendusena.

Tütarvõtte hakkas kajastama aeglaselt liikuva kauba reservi, mis annab detailse ülevaate toodete kohta, millega on vajalik kiiresti tegeleda. Reservi kajastatakse statistilisel kontol, mille kohta autor koostas juhendi. Samuti viidi sisse muudatus deposiidi kajastamises, mis tõsteti bilansis pikaajalised ettemaksud kontole, kuna tegemist ei ole lühiajalise deposiidiga.

Lõputöö autor uuris võimalusi konsolideerimiseks majandustarkvara abil. Kõik grupi ettevõtted kasutavad iScala majandustarkvara, mis annab võimaluse konsolideerida reaajas tütarvõtte andmeid. Konsolideerimismooduli kasutusele võtmine on väga kulukas ning see nõuab ka palju

ajalist ressursi, et välja töötada kõik kontsernisisesed aruandevormid, siis juhatus otsustas loobuda, kuid mooduli kasutusele võttu kaalutakse tulevikus.

Lõputöö eesmärgiks oli muudatused tütarettevõtte arvestuspõhimõtetes sisse viia alates jaanuar 2016, mis ka täideti. Viidi sisse muudatused tütarettevõtte arvestuspõhimõtetes, mis vähendab konsolideerimisele kuluvat aega ning suurendab kontrolli tütarettevõtte üle.

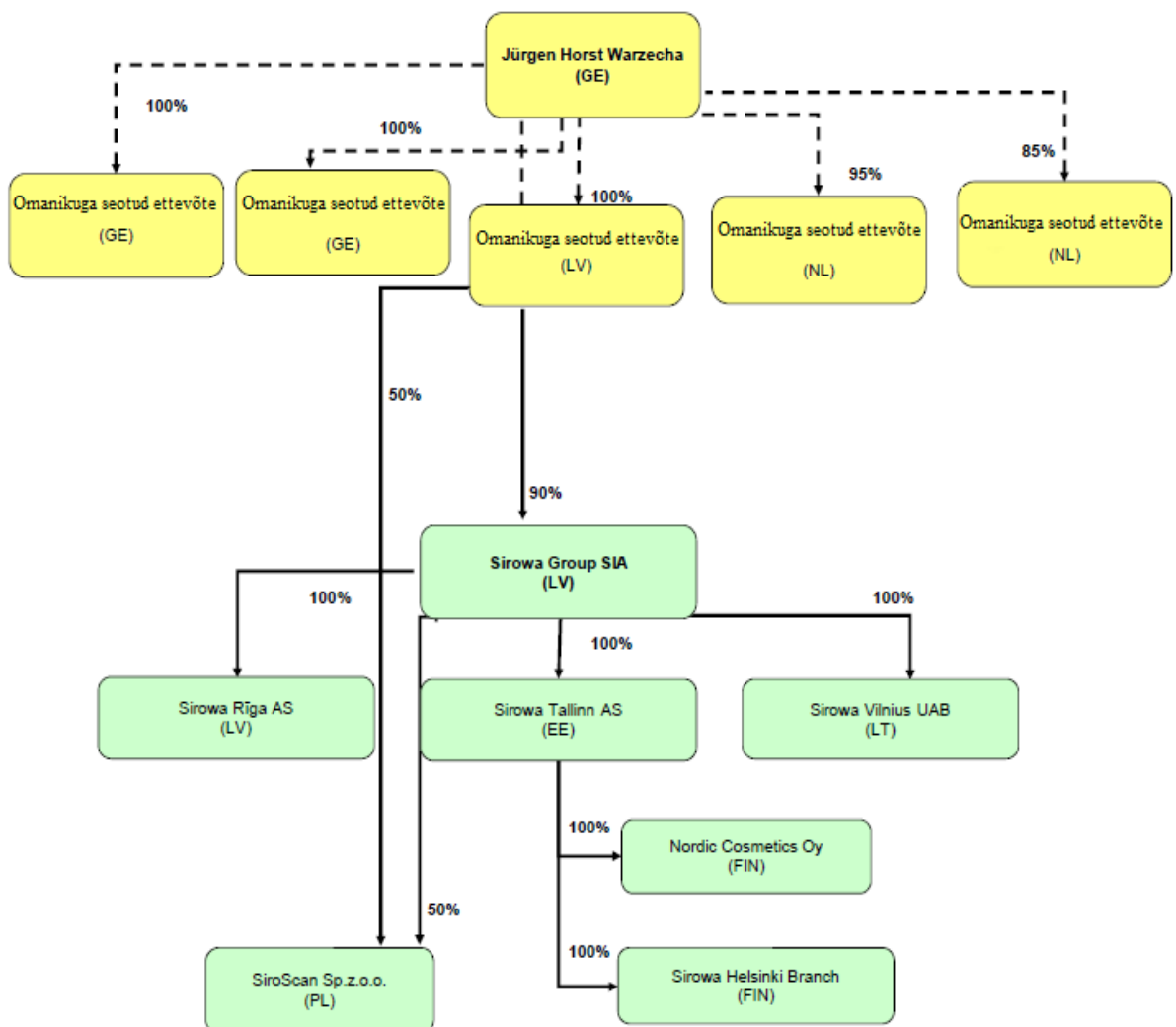
VIIDATUD KIRJANDUS

1. **Alexander, D., Nobes, C.** (2004). *Financial Accounting: an international introduction*. Harlow: Financial Times Prentice Hall. 477 lk.
2. **Dudgdale, D., Lyne, S.** (2010). *Budgeting Practice and Organisational Structure*. Oxford: CIMA Publishing. 222 lk.
3. **Flower, J.** (2004). *European Financial Reporting. Adapting to a Changing World*. New York: Palgrave Macmillian Ltd. 247 lk.
4. **Heringson.** (23.01.2013). *Martins Bunkus intervjuu Lätis toimunud tulumaksuseaduse muudatustest*. [WWW]. <http://heringson.ee/2013/01/23/martins-bunkus-intervjuu-latis-toimunud-tulumaksuseaduse-muudatustest/> (15.11.2015).
5. **Limak, A.** (mai 2012). Uued standardid äriühenduste kajastamisel ja konsolideerimisel. – *KPMG Baltics OÜ*. [WWW]. <https://www.kpmg.com/EE/et/IssuesAndInsights/ArticlesPublications/Artiklid/Documents/rp-aune-limak-mai2012-ariuhendused.pdf> (06.11.2015).
6. Lupa sivuliikkeen perustamiseen – *Patentti- ja Rekisterihallitus*. [WWW]. <https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/muutyritysmuodot/sivuliike/perustaminen/ulkomaalaislupa.html> (30.10.2015).
7. **Nõmmiste, M.** (07.05.2015). Näpunäiteid konsolideeritud aruandluse koostamiseks. – *Raamatupidamise praktik*. Nr 5. [On-line]. (07.11.2015).
8. **Nõmmiste, M.** (16.12.2014). Konsolideerimise reeglid – *Raamatupidamis- ja maksuinfoportaal*. [WWW]. <http://www.rmp.ee/raamatupidamine/raamatupidamine-yldiselt/konsolideerimise-reeglid-2014-12-16> (07.11.2015).
9. **Nõmmiste, M.** (detsember 2005). Muudatused konsolideeritud aruandluse koostamisel. – *EML Ajakiri Maksumaksja*. Nr 12. [On-line]. (07.11.2015).
10. **Pedak, K.** (13.06.2007). *Äritegevuse alustamine Soomes*. [WWW]. <http://www.google.ee/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=6&ved=0CDgQFjAFahUKEwiZ9sSTwf7IAhUkcHIKHUmbCS8&url=http%3A%2F%2Ficc->

- estonia.ee%2Fpublic%2Ffiles%2FSOOME.PPT&usg=AFQjCNESt8g7WyoDrwb4Nk_DXDb6Omfh5w&bvm=bv.106923889,d.bGQ (04.11.2015).
11. Raamatupidamise seadus. Vastu võetud 20.11.2002. – RT I, 13.03.2014, 50.
 12. Raamatupidamise seaduse muutmise eelnõu – *Eesti Kaubandus- ja tööstuskoda*. (29.04.2015). [WWW]. http://www.koda.ee/public/RPS_eelnou_29_04_2015.pdf (4.12.2015).
 13. Raamatupidamise toimkonna juhend number 11. Äriühendused ning tütar- ja sidusettevõtete kajastamine. – *Raamatupidamis- ja maksuinfoportaal*. [WWW]. <http://www.rmp.ee/raamatupidamine/rtj/> (19.10.2015).
 14. Raamatupidamise toimkonna juhend number 2. Nõuded informatsiooni esitusviisile raamatupidamise aastaaruandes. – *Raamatupidamis- ja maksuinfoportaal*. [WWW]. <http://www.rmp.ee/raamatupidamine/rtj/> (04.11.2015).
 15. Raamatupidamise toimkonna juhend number 4. Varud. – *Raamatupidamis- ja maksuinfoportaal*. [WWW]. <http://www.rmp.ee/raamatupidamine/rtj/> (22.11.2015).
 16. Saksamaa ärikeskkond. – *Välisministeerium*. [WWW]. <http://vm.ee/et/arikeskkond-14> (29.10.2015).
 17. Seotud osapooli käsitleva teabe avalikustamine. (2008). IAS 24. ET Euroopa Liidu Teataja L 320/146.
 18. Sirowa Tallinn AS majandusaasta aruanne 2014.
 19. The importance of consolidated statements. – *Business Line*. (24.09.2011). [WWW]. [http://www.thehindubusinessline.com/portfolio/young-investor/the-importance-of-consolidated-statements/article2482407.ece_\(06.11.2015\)](http://www.thehindubusinessline.com/portfolio/young-investor/the-importance-of-consolidated-statements/article2482407.ece_(06.11.2015)).
 20. **Treumann, M.** (2002). *Raamatupidamise kontoplaan*. Tallinn: Estada kirjastus. 186 lk.
 21. Tuloverotus - osakeyhtiö ja osuuskunta – *Verohallinto*. [WWW]. https://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Osakeyhtio_ja_osuuskunta/Tuloverotus (08.11.2015).
 22. Äriseadustik. Vastu võetud 15.02.1995. – RT I, 19.03.2015, 46.
 23. Ühinemised ja omandamised: ettevalmistusest jõustumiseni. *Tark Grunte Sutkiene, Redgate Capital*. (2011). Tallinn: Äripäev. / Toim. M-E. Tirkkonen. 336 lk.

LISAD

Lisa 1. Sirowa Group SIA struktuur koos omanikuga seotud ettevõtetega

Lisa 2. Müügitulu

Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes	
Müük Euroopa Liidu riikidele	EUR
Eesti	6 525 838
Läti	4 313 535
Leedu	5 138 673
Soome	13 097 610
Rootsi	22 743
Saksamaa	64 675
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	29 163 076
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike	0
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike, kokku	0
Kokku müügitulu	29 163 076
Müügitulu tegevusalade lõikes	
Kosmeetika	19 088 176
Ravimid	3 801 158
Hambaravimaterjalid ja -seadmed	2 499 807
Juuksehooldusvahendid ja -seadmed	3 353 069
Logistika teenus (laondus)	404 324
Kullast ehte müük	16 542
Kokku müügitulu	29 163 076

Lisa 3. Ostuanalüüs, algdokument

Sirova Tallinn AS

OSTUANALÜÜS

Nordic Cosmetics Ltd Oy 100% osalus (50% osade soetamine)

Ostuanalüüs seisuga 31.05.2014 (EUR)

Omandatud netovara	Bilansilised väärtused 31.05.2014 (EUR)	Õiglasel väärtused (EUR)
Raha	konfidentsiaalne	konfidentsiaalne
Nõuded	konfidentsiaalne	konfidentsiaalne
Varud	konfidentsiaalne	konfidentsiaalne
Põhivara	konfidentsiaalne	konfidentsiaalne
	konfidentsiaalne	konfidentsiaalne
Varad kokku	konfidentsiaalne	konfidentsiaalne
Kohustused		
Hankijad	konfidentsiaalne	konfidentsiaalne
Laenud	konfidentsiaalne	konfidentsiaalne
Kohustused kokku	konfidentsiaalne	konfidentsiaalne
Omakapital		
Aksiakapital	konfidentsiaalne	konfidentsiaalne
Reservkapital	konfidentsiaalne	konfidentsiaalne
Jaotamata kasum	konfidentsiaalne	konfidentsiaalne
Aruandeaasta kahjum	konfidentsiaalne	konfidentsiaalne
Omakapital kokku	konfidentsiaalne	konfidentsiaalne
	0	0
Netovara		915 229
Omandatud netovara		915 229
Soetusmaksumus		1 309 700
Firmaväärtus		394 471

Lisa 4. Kontode liigid Sirowa Group ettevõtetes

1. LONG TERM ASSETS
1.1. Intangible assets
1.2. Fixed assets
1.3. Long term financial investments
2. CURRENT ASSETS
2.1. Inventory
2.2. Pipayments
2.3. Debtors
2.4. Prepaid expense
2.6. Cash
3. EQUITY
3.1. Share capital and revaluation reserves
3.3. Other reserves
3.4. Retained earnings
4. PROVISIONS
4.1. Provisions
5. LIABILITIES
5.1. Long term liabilities
5.2. Current liabilities
5.3. Trade payables
5.4. Advances received
5.5. Other liabilities
5.6. Salaries and deductions payable
5.7. Taxes payable
5.8. Dividends payable
5.9. Deferred income and accrued expense
6. INCOME
6.1. Sales
6.3. Commissions and other income
6.5. Other income
6.7. Income of other periods
7. EXPENSE
7.1. COGS
7.2. Personnel expenses
7.3. Social security and other contributions
7.4. Intangible and fixed asset depreciation
7.5. Other business related expenses
7.6. Advertising, PR, marketing and selling expenses
7.7. Administrative expenses
7.8. Expense of prior years
7.9. Other expenses
8. OTHER INCOME AND EXPENSE
8.1. Other financial income
8.2. Other financial expense
8.3. Extraordinary income
8.4. Extraordinary expense
8.8. CIT and other taxes

Lisa 5. Sirowa Tallinn konsolideerimisgrupi kontoplaan al. 2016. a.

	Sirowa Tallinn		Sirowa Helsinki		Nordic Cosmetics		CONSOLIDATED
111210	Litsentsid					111210	Licenses
111260	Arvutiprogrammid	111260	Computer programs	111260	Computer Programs	111260	Computer programs
119210	Litsentsid akumul.kulum					119210	Accum. amort, licences
119260	Arvutiprogr. akumul.kulum	119260	Depreciation - programs	119260	Accumulated amortisation	119260	Accum. amort.comp.progr
121110	Maa					121110	Land
121120	Hooned					121120	Buildings
121200	Laoinventar					121200	Plant & machinery
121300	Autod	121300	Vehicles			121300	Cars
121400	Arvutid ja IT seadmed	121400	EDP equipment	111270	Computers, Notebooks	121400	Computers
121500	Sideseadmed	121500	Office equipment			121500	Communication equipment
121600	Muu inventar	121600	Furniture	121600	Other office equipment	121600	Other office equipment
121900	Vääna 7 koolitusklass			121650	Other office equipment	121900	Vääna 7, training class
121801	Reklaammaterjal						
121901	Dolce Vita pood			121611	Gondolas	121901	Roosikrantsi shop
				121615	Gondolas – additions		
				121950	Works of art	121950	Works of art
124120	Lõpetamata ehitus					124120	Construction in progress
126300	Autod (kapitalirent)	129300	Depreciation - vehicles			126300	Cars (financial lease)
127300	Autod (kap.rent) akumul.kul					127300	Cars(fin.lease)accu.depr
129120	Hooned akumul.kulum					129100	Buildings accum.depr
129200	Laoinventar akumul.kulum					129200	Plant/machinery accu.depr
129300	Autod akumul.kulum					129300	Cars accum.depr
129400	Arvutid, ITseadm akumul.kul	129400	Depreciation - EDP equipm			129400	Computers accum.depr
129500	Sideseadmed akumul.kulum	129500	Depreciation - off.equipm			129500	Comm.equip.accum.depr
129600	Muu inventar akumul.kulum	129600	Depreciation - furniture	129600	Accumulated depreciation	129600	Oth.off.equip.accum.depr
129801	Rekl.materjal akumul.kulum			129611	Accumulated depreciation		
129900	Vääna 7 koolit.akumul.kulum					129900	Vääna 7,accum.depr
129901	Dolce Vita akumul.kulum					129901	Roosikrantsi,accum.depr
131100	Investeeringud, filiaal					131100	Investments, branch SH
132000	Investeeringud, tütar NC					132000	Investments, subsidiary NC
133000	Investeeringud, tütar MDV						
135000	Muud aktsiad, osakud TVO					135000	Inv in other share, TVO
				133900	Investments other shares	133900	Investments other shares
135100	Sidusettev.aktsiad, osakud						
213013	Kaubad laos, 20%	213013	Stock	213013	Goods in stock	213013	Goods in stock, EE20%, FI24%
		213014	Stock	213014	Goods in stock, TR	213014	Goods in stock, TR tax-free
213023	Kaubad laos, 9%			213015	Goods in stock, ITELLA	213023	Goods in stock, EE 9%
				213016	Goods in stock, Espoo		
213024	Inventuuri puudujääk					213024	Inventory shortages
213029	Kaubad teel	213029	Goods on the way	213020	Goods in transit	213029	Goods in transit
213120	Müügis põhivara						

						221500	Long-term prepayments
231102	Kliendivõlg, välisklient	231201	Trade accounts receivable	231102	Trade debtors Export	231102	Trade debtors, external
231201	Kliendivõlg, Eesti	-	-	231201	Trade debtors	231201	Trade debtors, domestic
		231202	Receivables ST			231202	Trade debtors, Sir.Tln
231302	Kliendivõlg, Sirowa Group			231302	Trade debtors SirowaGrupp	231302	Trade debtors, Sir.Group
				231303	Trade debtors BASWARE	231303	Trade debtors BASWARE
231312	Kliendivõlg, Sir.Logistik					231312	Trade debtors, Siroscan
231322	Kliendivõlg, Sirowa Riga					231322	Trade debtors, Sir Riga
231323	Kliendivõlg, Sir.Riga (F)						
231331	Kliendivõlg, Nordic Cosm					231331	Trade debtors Nordic Cosm
231332	Kliendivõlg, Nordic C (F)					231332	Trade debtors, NC (F)
231342	Kliendivõlg, Sir.Vilnius					231342	Trade debtors, Sir. Vln
231343	Kliendivõlg, Sir.Viln (F)						
231401	Kliendivõlg, Sir.Helsinki					231401	Trade debtors, Sir.Hel
231950	Ebatõenäolised laekumised					231950	Bad debt provision
232100	Edasimüük 20%, Eesti					232100	Resale 20%, EE
232300	Edasimüük 20%, EU						
232322	Edasimüük 0% teenus, EU	232322	Transferring costs, EU 0%			232322	Resale 0% service, EU
232342	Edasimüük 0% kaup, EU					232342	Resale 0% goods, EU
232400	Edasimüük KM-vaba, komp.					232400	Resale, cost comp, VAT-free
235500	Muud nõuded	235800	Other receivables			235500	Other receivables
235600	Dolce Vita raha vahakonto			239700	Recharge P&G		
235700	Puuduoleva kauba pretens.					235700	Receivables for claims
235800	Laekumata kaardimaksud			236800	Transit account		
236000	Arveldused aktsionäridega			236500	Receivables from sharehol	236000	Receivables from sharehol
				236750	Tax account receivables	236750	Tax account receivables
238100	Arveldused töötajatega	238100	Advances to employees			238100	Advances to employees
239150	PöördKM sisendKM			239660	Käänteinen vero VAT	239150	Reverse charge VAT
239160	PöördKM müügil			239670	Käänteinen vero VAT myyn	239160	Reverse charge VAT, sales
				239650	Prepaid VAT	239650	Prepaid VAT
241200	Ettemakstud maksud	241200	Prepaid rent			241200	Prepaid rent
242000	Ettemakstud kindlustus					242000	Prepaid insurance
				239610	Prepaid SSC - retirement		
				239620	Prepaid Unemployment		
				239630	Prepaid Group life insur.		
				239640	Prepaid accident insur.		
244000	Ettemakstud reklaam					244000	Prepaid advertisements
249000	Ettemakstud muu kulu	249000	Other prepaid expenses	249000	Prepaid expense - Other	249000	Prepaid expences - other
260100	Peakassa	260100	Cash on hand	260100	Petty Cash	260100	Petty cash
260112	Dolce Vita kassa						
260210	Swedbank 221014122203			260243	Bank account - Aktia	260210	Swed 221014122203 ST MR
		260210	Swedbank (EE)	260244	Bank account - Aktia H	260211	Swedbank SH
260220	Swedbank 221057904048PALK			260245	Bank account - guarantee	260220	Swed 221057904048SALARY ST

Lisa 5. järg

260240	Swedbank 221053682212 DV	262035	Sampo - 800010-70875647	260292	Bank account - Sampo	260240	Swed 221053682212 ST shop
260250	Volksbank (Saksa filiaal)					260250	Volksbank (Germ. branch)
260270	Swedbank (Leedu)			260295	Handelsbanken	260295	Handelsbanken NC
260702	Danske pank (Soome)			260301	Swedbank	260301	Swedbank NC
260800	Raha teel	267000	Money in transit			260800	Money in transit
311000	Aktiikapital nimiväärtus			311000	Share Capital	311000	Share Capital
331000	Kohustuslik reservkapital	331000	Reserved capital	331000	Reserved capital	331000	Reserved Capital
341000	Aruandeaastakasum(kahjum)	341000	Current years profit/loss	341000	Curren't years result	341000	Current year's result
342000	Eelmiste per.jaotam.kasum	342000	Retained earnings	342000	Retained earnings	342000	Retained earning
		435900	Other accrued liabilities				
515022	Swedbanki laen, P/A					515022	Swedbank loan, L/T
				525012	Long term bank loan Hande	515023	Handelsbanken loan L/T
519221	Kapitalirendi kohust. P/A					515221	Finance lease obligat.L/T
				515500	Long term liab.to owners		
520221	Sihtfinantseerimine P/A					516220	Grants L/T
				515700	Long term liab. others		
524200	Faktooring					524200	Factoring
524300	Faktooring, Nordic Cosm						
525012	Swedbank arvelduskrediit					525012	Swedbank owerdraft
525022	Swedbanki laen, L/A					525022	Swedbank loan, S/T
						525023	Handelsbanken loan S/T
519220	Kapitalirendi kohust. L/A					525220	Finance lease obligat.S/T
525701	Swedbanki krediitkaardid	525701	Swedbank credit cards			525701	Swedbank credit cards
525702	Laenukohustus, Grupp	517400	Loans from related party	525800	Short term liab.to owners	525702	Liabilities to Group
520220	Sihtfinantseerimine L/A					526220	Grants S/T
527000	Kohustus IncosInvest, L/A						
529210	Muud kohustused P/A			531500	Other short-term debt	529210	Other liabilities
531000	Tasaarveldus			566150	Clearing account	531000	Settlements
				561150	Clearing account		
531105	Hankija võlg, välishank.					531105	Trade payables, external
531201	Hankija võlg, Eesti	531201	Accounts payable, trade	531201	Trade payables	531201	Trade payables, domestic
		531331	Accounts payable, ST	531200	Trade payables Sirowa	531202	Trade payables, SirTall
				531202	Trade payables Seaneom		
531302	Hankija võlg, Sir.Group	531334	Accounts payable, Group			531302	Trade payables, Group
				531203	Trade payables BASWARE	531303	Trade payables BASWARE
531312	Hankija võlg, SirLogistik					531312	Trade payables, Sirosan
531322	Hankija võlg, Sirowa Riga	531333	Accounts payable, SR			531322	Trade payables, Sir Riga
531331	Hankija võlg, Nordic Cosm					531331	Trade payables, NC
531342	Hankija võlg, Sir.Vilnius	531332	Accounts payable, SV			531342	Trade payables, Sir.Viln
531461	Hankija võlg, SirHelsinki					531461	Trade payables, Sir Hel
532100	Vahekonto: ost-ladu	532500	Transfer account purchase	532100	Interim: purchase-stock	532100	Interim:purchase-stock
532120	Vahekonto: testrid Baltik					532120	Interim: Baltics testers
532200	Vahekonto: laod	532100	Transfer account	532200	Interim: stock	532200	Interim: stock

Lisa 5. järg

532300	Vahekonto: sisemüük	532300	Transfer account	532300	Interim: internal sales	532300	Interim:internal sales
532310	Vahekonto: praak-Baltikum						
532400	Vahekonto: müük	532400	Transfer account sales	532400	Interim: sales	534200	Interim:sales
532500	Vahekonto: ost-hankija			532500	Interim: purchase-supplie	532500	Interim:purchase-supplier
532600	Vahekonto: osak.vah.ost-m					532600	Interim:sales-pur btw dep
532700	Vahekonto: transpordilisa					532700	Interim:transport add
549000	Tulevaste perioodide tulu	549000	Future income			549000	Future income
561100	Võlg töötajatele	561100	Payables to employees	239300	Prepaid - Salaries	561100	Salarys to employees
						561120	Social security contribut
				562000	Salary expenses - accruals		
				562101	Accrued purchase invoices		
				561130	Trade union memb. fee	561130	Trade union memb. fee
				561140	Recovery payments-payable	561140	Recovery payments-payable
				562110	Social secur.tax-accrual	562110	Social secur.tax-accrual
				561120	Social security contribut	562120	Pension insurance contrib
				562130	Unemployment tax-accrual	562130	Unemployment tax-accrual
				562140	Group life ins.contribut.	562140	Group life ins.contribut.
				562150	Accident insur.contribut.	562150	Accident insur.contribut.
561600	Puhkusekohus SM-ga	561600	Accrued vacation fees	562100	Vacation - accrual	561600	Vacation - accrual
561700	Lisapuhkus riigieelarvest					561700	Vacat. stated by the law
561800	Autokompi vahekonto					561800	Interim: car comp.
561900	Kuluaruannete võlg					561900	Payables to employees
562300	Töötuskindlustus 2% isik					562300	Unempl. ins. Employee
562400	Töötuskindlustus 1% ettev					562400	Unempl ins. Employer
562500	Kogumispension 2% isik	562500	Pension fee	562120	Pension insurance contrib	562500	Pension fee
		571100	Corporate income tax			571000	Corporate income tax
571100	Ettevõtte TM kingitustelt					571100	Corp. inc.tax, presents
571200	Ettevõtte TM esinduskulud					571200	Corp.inc.tax,represant.
571210	Tulumaks dividendidelt					571210	Income tax on dividends
571221	Ettevõtte TM Lisa6 mittes					571221	Corp. inc.tax,annex 6
571250	Ettevõtte TM erisoodustus					571250	Corp inc.tax,employee ben
572120	KM ostul, välismaa KM					572100	VAT purch, abroad VAT
		572120	VAT sales, 24%	572110	Sales VAT	572110	VAT sales, 24%
572111	KM müügil, 20%			575110	EU VAT 22% / 23%	572111	VAT sales, 20%
		572125	VAT sales, 14%	573110	EU services VAT 22% / 23%	572112	VAT sales, 14%
		572126	VAT sales, 10%			572113	VAT sales, 10%
572115	KM müügil, 9%					572115	VAT sales, 9%
572116	KM müügil (allahind), 9%					572116	VAT sales (disc.) 9%
572117	KM müügil (allahind), 20%					572117	VAT sales (disc.) 20%
572121	KM ostul, sisend KM	572121	VAT purchases			572121	VAT purchases,internal
572122	KM ostul, 100%auto sisend					572122	VAT purch, 100% cars
572123	KM ostul, impordi KM	572123	VAT from import			572123	VAT purch, import
572124	KM ostul, põhivara soetus					572124	VAT purch, fixed asset

572125	KM ostul, 50% auto sisend					572125	VAT purch, 50% cars
572126	Kingitustelt tasutud KM					572126	VAT, presents
572127	KMD tasumine Maksuametile	572110	Payable VAT	532700	Payable VAT	572127	VAT payable
572128	TSD tasumine Maksuametile					572128	TSD payable
572129	Alkoholiaktsiis					572129	Excise tax
572210	Isiku TM, resident	572210	Income tax - payroll	561110	Personal inc. tax withheld	572210	Pers.inc.tax payable-res
572230	Isiku TM, mitteresident					572230	Pers.inc.tax pay.-non res
572400	Viivised Maksuametile					572400	Penalty for T& C Board
572500	Ettevõtte SM erisoodustus					572500	Soc.sec.employee benefits
572600	SM, resident	572600	Social security tax			572600	Soc.sec.resident
572610	SM, mitteresident (Norra)					572610	Soc.sec.non-resident
		572620	Accrued social tax			572620	Accrued social tax
		572700	Vehicle tax				
582120	Väljamaksmata dividendid			582120	Not paid dividends	582120	Dividends payable
591100	Viittulu					591100	Deferred income
595000	Viitkulu	595000	Accrued expenses	562190	Other Accruals	595000	Accrued expences
		599000	Accrued COGS				
		610110	Revenues, domestic 10%				
610112	Müügikäive 0%, EU	610122	Revenues, export	610112	Sales 0%, EU	610112	Sales EU 0%, non-EU 0%
610113	Müügikäive, mitte EU	610114	Revenues, domestic 14%			610113	Sales FI 14% VAT
				610114	Sales, Travel Retail	610114	Sales FI tax-free
610211	Müügikäive 20%, Eesti	610112	Revenues, domestic 24%	610211	Sales 24%, Finland	610211	Sales EE 20%, FI 24%
610212	Müügikäive 20%, Eesti ERI			610212	Sales 24%, Ystismyynti	610212	Sales ERI EE 20%, FI 24%
610213	Müügikäive 20%, POSm					610213	Sales POS EE 20%, FI 24%
610221	Müügikäive 9%, Eesti			610221	Sales - Export/Finland	610221	Sales EE 9% VAT
610312	Müügikäive 0%, EU (SR)					610312	Sales EU 0%, Sirowa Riga
610412	Müügikäive 0%, EU (SV)					610412	Sales EU 0%, Sir Vilnius
610512	Müügikäive 0%, EU (SH)					610512	Sales EU 0%, Sir Helsinki
610612	Müügikäive 0%, EU (SL)					610612	Sales EU 0%, Siroscaan
610712	Müügikäive 0%, EU (NC)					610712	Sales EU 0%, Nordic Cosm
		610512	Sales EU 0% Sirowa Tallin	610712	Sales 0%, Sirowa Tallinn	610812	Sales EU 0%, Sir Tallinn
610999	Müügikäive kolmnurktoetused						
631000	Ravimi müügikasum			631000	Commissions for sales	631000	Commission for sales
631100	Ravimi marketingi toetus					631100	Marketing support, Pharma
634000	Reklaami toetus tootjalt			634000	Market support (received)	634000	Marketing support, Cosm
		641211	Domestic skonto				
		642211	Revenues from compensatio				
635000	Ravimi vahenduskulu 0.5%						
635100	Ravimi log&transport (LT)						
635200	Ravimilao muud kulud 1						
635201	Ravimilao muud kulud 2						
				610801	Campaign/TPR discount		
642112	Allahindlus 20% (ravim) ost			610802	Direct discount /customer	642112	Discount, regular (purch)
				634200	Discounts (customer)		

643200	Allahindlus 20%, TPR			634201	Discounts (TPR)	643200	Discount, TPR
643211	Allahindlus 20%, standard			643200	TPR alennukset	643211	Discount, regular
643212	Allahindlus 20%, barterid					643212	Discount, ERI
643221	Allahindlus 9% (TPR)					643221	Discount, 9% VAT
644300	Antud ostuboonus					644300	Sales bonus to customers
650661	Koolitustulu					650661	Income, training
650663	Tulu jäätise müügist						
650664	Tulu kohvi müügist						
660000	Tulu teenustelt 20%, Eest			650500	Sales—other,rent income	660000	Other income, EE/FI
661000	Logistika teenus 0%, EU					661000	Income from warehouse fee
661001	Muu teenus 0%, EU			661001	Invoicing fee EU 0%	661001	Other income, EU 0% VAT
700000	Mahakandmine, brändi kulu	700000	Damaged goods	710593	Damaged goods INTR20	700000	Cost of damaged goods BR
700001	Mahakandmine, lao kulu					700001	Cost of damaged goods WH
700002	Aegunud & praagi kompens.			610900	Damage compensat.recieved	700002	Compens. of damaged goods
700710	Inventuuri vahed, 20%	700710	Inventory changes	700710	Inventory differences	700710	Inventory differences I
700720	Inventuuri vahed, 9%			700720	Inventory differences TR	700720	Inventory differences II
				710538	COGS—Import freight		
701100	Kauba transport	700110	Transport (import)	751100	Transport-outside service	701100	Goods transport
				751120	Transport/Trade term	701200	Goods transp, trade term
		700130	Customs procedures				
701600	Pakendamise kulud	701600	Storing and packaging	710550	COGS- Packaging&printing	701600	Packaging cost
				751110	Warehouse log&transp.	702100	Warehouse fee
701601	Pakendite taaskasutus					701600	Packaging recycling
701700	Kleebiste kulu					701700	Colortube labelling
708100	Varude ümberhindlus			708100	Revaluation in stock	708100	Stock revaluation
708200	Kaupade hävitamine					708200	Goods destruction
710112	Kaubakulu 0%, EU			710112	COGS 0%, EU	710112	COGS EU 0%, non-EU 0%
710113	Kaubakulu 0%, mitte EU			710113	COGS 0%, Sirowa Tallinn	710113	COGS FI 14% VAT
				710114	COGS, Travel Retail	710114	COGS FI tax-free
710211	Kaubakulu 20%, Eesti	710211	Cost of sold goods	710211	COGS 24%, Finland	710211	COGS EE 20%, FI 24%
710212	Kaubakulu 20%, Eesti ERI			710212	COGS 24%, Ystismyynti	710212	COGS ERI EE 20%, FI 24%
710213	Kaubakulu 20%, POSm					710213	COGS POS EE 20%, FI 24%
710221	Kaubakulu 9%, Eesti					710221	COGS EE 9% VAT
710312	Kaubakulu 0%, EU (SR)					710312	COGS EU 0%, Sirowa Riga
710412	Kaubakulu 0%, EU (SV)					710412	COGS EU 0%, Sir Vilnius
710512	Kaubakulu 0%, EU (SH)					710512	COGS EU 0%, Sir Helsinki
710612	Kaubakulu 0%, EU (SL)					710612	COGS EU 0%, Sirosan
710712	Kaubakulu 0%, EU (NC)					710712	COGS EU 0%, Nordic Cosm
		710512	COGS EU 0% Sirowa Tallinn	710712	COGS 0%, Sirowa Tallinn	710812	COGS EU 0%, Sir Tallinn
				710500	COGS—Purchases resid.22%		
				710505	COGS—Reverse VAT		
				710507	COGS—Reverse VAT transf		
				710510	COGS—Purchases—EU		
				710511	COGS—Purchases EU/Itella		

				710512	COGS-TPR compensation		
				710520	COGS-transf.to other cost		
				710530	COGS-import VAT deduction		
				710535	COGS-imp.VAT deduct contr		
				710540	COGS-Forwarding		
				710560	COGS-Transf.to marketing		
				710570	COGS-Currency differences		
				710590	COGS-change of inventory		
				710591	COGS-change of inventorTR		
				710592	Inventory differences		
				710594	Olay varasto/Kesko		
				710600	Outside services - labour		
710999	Müügikulu, kolmnurktehing						
712010	Müügiboonus			762600	Marketing support	712010	Sales bonus to customer
				762610	Marketing support-Accrued		
712020	TPR allahindlus /ostuarve					712020	Discount, TPR (purchase)
720110	Puhkusekohus sots.maksuga			721550	Vacation reserve	720110	Vacation pay, reserve
				731250	Vacation reserve-soc sec.	720130	Vacation pay taxes, reser
721000	Palgakulu	721000	Salary expense	721000	Salaries	721000	Salaries
721100	Palgakulu (lepingulised)			721100	Contractuals' fees	721100	Contractual's fees
				721102	Contractual fees BC	721102	Contractual's fees BC
721200	Palgakulu (konsultandid)	722021	Salary consultants	721200	Consultant's fees	721200	Salaries BC
				721202	Consultant fees BC		
				721002	Salaries BC		
721210	Palgakulu komp (konsult.)			635000	Compensation of BA costs	721210	Compens. of BC costs
721300	Muud konsultantide kulud			721400	Outside serv.cons./RAMSON	721300	Other consultant costs
				762685	Marketing expenses-PR		
				737110	Work clothing		
		720110	Vacation fees	725300	Social security refund		
		721001	Vacation pay	721500	Vacation salaries	721500	Vacation pay
				721502	Vacation salaries BC	721502	Vacation pay BC
722000	Boonused	722000	Bonuses			722000	Bonuses
722200	Boonused (konsultandid)					722200	Bonuses BC
724000	Palga- ja boonusereserv					724000	Accrued bonuses, reserve
724100	Haigushüvitised					724100	Sickleave pay
725200	Erisoodustused	730400	Luontoisetu	725200	Benefits	725200	Benefits
		730401	Luontoisetu vastatili	725230	Benefits-contraccars	725230	Benefits, contra acc.cars
				725250	Benefits-contraccphone	725250	Benefits, contra acc.phon
				737135	KELA refunds	725251	Benefits, KELA refunds
				737140	Meal tickets	725252	Benefits, meal tickets
				737150	Coffee expenses	725253	Benefits, coffee expenses
				737170	Gifts to personnel	725254	Benefits, personnel gifts
725210	TM erisoodustuselt					725210	Income tax from benefits

725220	SM erisoodustuselt					725220	Social tax from benefits
726000	Töötervishoid, maksuvaba			737120	Recreation support		
727000	Töötervishoid, maksuvaba	727000	Healthcare expenses	737130	Occupational healthcare	727000	Occupational healthcare
729000	Juhatuse liikme tasud					729000	Management fees
730110	Sotsiaalmaks (Norra)					730110	Social tax, Norway
731000	Sotsiaalmaks (palgalt)	731000	Social security tax	731200	Social security contrib.	731000	Social tax, salaries
731200	Sotsiaalmaks (konsult.)			731202	Soc. security contrib. BC	731200	Social tax, BC
		735020	Pension expense	731100	Entrepreneur's pens.insur		
		730300	TEL pensions	731110	Pension insurance contrib	731110	Pension insur.employer
				731112	Pension ins.contrib. BC	731112	Pension insur.employer BC
				731120	Pension ins. NOT IN USE		
		735025	TEL employee fee	731130	Employee's pension insur.	731130	Pension insur.employee
				731132	Employee's pension ins BC	731132	Pension insur.employee BC
				731190	Voluntary pension insur.		
		730200	Statutory accident insura	731300	Accident insur.contribut.	731300	Accident insur.contrib.
				731302	Accident ins. contrib. BC	731302	Accident insur.contrib.BC
738000	Töötuskindlustus	730500	Unemployment tax expense	731400	Unemployment tax	738000	Unemployment tax
		731010	Työttöyysvakuutus				
				731402	Unemployment tax BC	738002	Unemployment tax BC
		736010	Employee unemployment fee	731500	Employee's unempl.insur.	731500	Unempl.insur.employee
				731502	Employee's unemploym. BC	731502	Unempl.insur.employee BC
		726000	Employee's life assurance	731600	Group life insurance cont	731600	Group life insur.contr.
				731602	Group life insurance c.BC	731602	Group life insur.contr.BC
				731900	Personnel cost tra. out		
				731902	Personnel cost tra out BC		
		737140	Meal tickets	741600	Group life ins.contribut.		
738200	Töötuskindlustus (konsult)			741602	DO NOT USE!Gr.life ins.BC		
739000	Muud tööjõukulud	720520	Personal expenses other	739000	Other Empl.related expens	739000	Other employee costs
		772200	Other staff expenses				
741060	Amordikulu, arvutipogr	741060	Depreciation - programs	741060	Amortisation-PC programs	741060	Amort.cost, comp.programs
742120	Amordikulu, hooned					742120	Depr.cost, buildings
742200	Amordikulu, laoinventar					742200	Depr.cost, plant/machiner
742300	Amordikulu, autod	742300	Depreciation - vehicles			742300	Depr.cost, cars
742400	Amordikulu, arvutid ja IT	742400	Depreciation - EDP equipm			742400	Depr.cost, computers
742500	Amordikulu, sideseadmed	742500	Depreciation - office equ			742500	Depr.cost, communic.equip
742600	Amordikulu, muu inventar	742600	Depreciation - furniture	742600	Depreciation-other office	742600	Depr.cost, oth.off.equip.
742801	Amordikulu, rekl.materjal	-	-	742611	Depreciation-Gondolas		
742900	Amordikulu, Väana 7 kool.					742900	Depr.cost, training class
742901	Amordikulu, Dolce Vita	743200				742901	Depr.cost, store

Lisa 5. järg

751112	Hooldus/remont, hooned			751112	Repairs and maintenance	751112	Repairs/mainten, building
751120	Hooldus/remont, inventar	752650	Equipment maintenance			751120	Repairs/mainten, equipm.
751130	Hooldus/remont, autod	752630	Car maintenance	751130	Repairs and maint.vehicle	751130	Repairs/mainten, cars
				751150	Other expenses-Vehicles		
751140	Hooldus/remont, arvutid	752640	EDP maintenance			751140	Repairs/mainten, computer
752130	Auto kütusekulu	752130	Fuel	752130	Fuel	752130	Fuel, cars
752131	Auto elektrikulu					752131	Electricity, cars
752212	Valve, hooned			752212	Security - Buildings	752212	Security, buildings
752230	Parkimine, Sirowa autod	752230	Parking - Sirowa cars			752230	Parking, company cars
752412	Kindlustus, hooned					752412	Insurance, buildings
752420	Kindlustus, invent/seadm.	752460	Insurance - assets			752420	Insurance, plant/machin.
752430	Kindlustus, autod	752430	Car insurance	752430	Insurance-Vehicles	752430	Insurance, cars
752460	Kindlustus, kaubad					752460	Insurance, goods
752612	Kommunaalteenused			752612	Utilities - Electricity	752612	Utilities I
				752615	Utilities - outside serv.	752615	Utilities II
754112	Rent, hooned	754120	Office rent	754112	Rents for premises	754112	Rent, buildings
				754114	NOT IN USE Rent for apart		
				754120	Leasing-machinery&equipm.	754600	Rent, office equipment
				754140	Other rents and leases		
754130	Rent, autod	754300	Car leasing	754130	Leasing -Vehicles	754130	Rent, cars
754310	Isikl.auto.komp<335 km					754310	Car compensation, mileage
754311	Isikl.auto.komp>335 km						
754312	Isikl.auto.komp parkim.					754312	Car compensation, parking
755100	Kindlustus, äririskid			755000	Other insurances	755100	Insurance, liability
755200						755200	Insurance, goods in stock
755300	Kindlustus, krediidirisk					755300	Insurance, credit risk
755500	Kindlustus, elu/tervis	755500	Travel and accident insur			755500	Insurance, life/health
756110	Värbamiskulud	756110	Hiring Expenses	737160	Recruitment expenses	756110	Recruitment expenses
756200	Koolituskulud	756200	Training expenses	737100	Personnel training	756200	Personnel training
757100	Lähetuse päevaraha	757200	Per Diems-daily allowance	757100	Busin.trips-Per diems	757100	Busin.trip, per diems
				757110	Busin.trips-Per diems for		
757101	Lähetuse transp/majut.	757100	Travel expenses	757010	Business trips-Tickets	757101	Busin.trip, travel costs
				757020	Busin.trips-Tickets for.		
				757025	Business trips - taxi		
				757060	Busin.trips-Parking		
				757080	Business trips-Other		
				757090	Busin.trips-Other foreign		
757102	Lähetuskulud, majutus			757070	Busin.trips-Mileage	757102	Busin.trip, mileage
				757030	Busin.trips-Accommodation		
				757040	Busin.trips-Accom.foreign		
757103	Lähetuse päevaraha, kons.			757112	Per diems foreign BC	757103	Busin.trip, per diems BC
				757102	Busin.trips-Per diems BC		
757104	Lähetuskulud, transp.kons					757104	Busin.trip, trav.costs BC
757105	Lähetuskulud, majut.kons			757072	Business trips mileage	757105	Busin.trip, mileage BC

Lisa 5. järg

757106	Lähetuskulud, üle piirmää			757050	Busin.trips-Meals	757106	Busin. trip, meals
757107	Lähetuskulud, ülepiirm.ko					757107	Busin.trip, meals BC
757108	Lähetuskulude hüvitamine						
761000	Reklaam, barterid			762700	Advert.-agency service-TM		
				761050	Advertis.-Agency services		
761100	Reklaam, meedia	761100	AD - print media, interet	761100	Advertising - Magazines	761100	Advertising in media
				761110	Marketing support-given		
				761120	Advertis.-Newspapers	761200	Advertising, media co-op
				761130	Advertis.-TV,radio,intern		
				762500	Campaigns-Trade		
761300	Reklaam, masspostitus			761140	Advertising-Outdoors		
761400	Reklaam, kohtreklaam			761690	Advertising-Shops	761400	Advertising in stores
761420	Reklaam, maksud	761420	AD - others			761420	Advertising taxes
		762930	Representation	761422	PR-Expenses	761421	Represent. cost, taxfree
761422	Reklaam, esinduskulu maks	762920	Customer hospitality	761423	PR-expences Trade Market.	761422	Represent. cost, taxable
				757200	Representation-Events		
				757250	Representation-other		
761500	Reklaam, rekl.toode<10EUR			761070	Advertis.-Marketing mater	761500	Advertising materials
				761090	Advert-marketing mat.TM		
761610	Reklaam, trükised	761810	Labelling & re-packaging			761610	Labels and annotations
761621	Reklaam, üritused			761622	Advertising-Events	761621	Events, non-taxable cost
761622	Reklaam, üritused maks			762690	Customer training	761622	Events, taxable cost
761630	Reklaam, osavõtutasud	765000	Exhibitions, fairs	761630	Exhibitions,congresses	761630	Conference particip. fee
761640	Reklaam, sponsorlus maks					761640	Sponsorship
761700	POS, testrid			761700	Testers INTR15	761700	Tester cost, INTR
				761705	Testers (temp) in/out		
761710	POS, reklaammaterjal			761710	POS material INTR50	761710	POS material, INTR
761711	POS, reklaammaterjal>10EUR	761410	AD - GWP's	761711	Advertis.-Shops GWP	761711	POS material (tax), INTR
761715	POS, reklaammaterjal maks			751115	Transport Gondolas, FSU's	761715	Taxes from POS materials
761720	Reklaam, kulude komp.			761720	DO NOT USE! P&G TaxF	761720	Compens. of advert.activ.
				761725	Recharge P&G domestic		
				761730	Recharge-Morris		
				761735	Recharge-Invima		
				761740	Recharge-Cofinlux		
				761745	Recharge-Piz Buin		
				761750	Recharge-others		
761800	Reklaam, tõlketööd	761800	Translation services			761800	Translation services
761820	Reklaam, maks/riigilõiv	761820	Regulatory affairs			761820	Regulatory affairs
761830	Turundustasu (internet)					761830	Marketing fees
761920	Reklaam, ärikingitused	761930	Presents to partners	761920	Presents - NOT IN USE!	761920	Presents to customers
				757210	Repres.-Gifts to customer		
761940	POS, näidised	764000	Product samples to cust.	761650	Samples INTR30	761940	Product samples
761941	POS, näidised>10EUR	761500	AD - samples	761651	Samples-TR	761941	Product samples, taxable

761942	POS, kampaaniatooted	761942	Campaign products	762650	Sales contests	761942	Products for campaigns, ND
763900	Reklaam, muud teenustööd	763200	Other sales expenses	762670	Marketing research	763900	Marketing, other services
				762615	Utilities-Outside service		
				762680	NOT IN USE! Mark.exp SR		
771000	Sideseadmed (e-mail, @)	771000	Communication expenses	771000	Telephone	771000	Communication and data
				771200	Data connections		
771100	Mobiiltelefonikulu	771100	Mob.phone expenses	771100	Mobile phone	771100	Mobile phone
771300	Post ja kuller	771300	Postage, courier expense	771300	Post	771300	Post
				771600	IT material		
771700	IT arendus	771700	IT development	771700	IT technical support	771700	IT technical support
771701	IT litsensid/programmid	771701	IT licenses			771701	IT programs & licenses
772000	Kontoritarbed	772000	Office stationary	772000	Stationery	772000	Office stationary
772001	Printeri- ja koopia paber			772050	Printing and copying	772001	Printing and copying
772002	Tooneri kulu					772002	IT stationary
772100	Bürooteenus	772100	Bureau services (outsourc	772100	Outside services-Supplies	772100	Outsourced services
772200	Perioodika			772200	Books and magazines	772200	Newspapers and magazines
772300				772300	Other office equipment	772300	Office equipment <500eur
772700	Inkasso teenustasu			773500	Collection&credit rating	772700	Debt collection
773000	Õigusabi ja nõustamine	773100	Legal	773100	Legal services	773000	Legal
773100	Riigilõivud					773100	Registration fees
773500	Liikmetasud			773900	Membership fees	773500	Membership fees
773600	Muu konsultatsioon			773000	Other consultation	773600	Consulting (external)
				773700	IT consulting services		
773700	Juhtimiskonsultatsioon	773700	Consulting (internal)	773020	Purchase Service Sirowa	773700	Consulting (internal)
				773800	Accounting services		
774000	Auditi kulud	773000	Accounting, audit	774000	Audit	774000	Audit
775000	Panga teenustasud	775000	Bank commissions	775000	Bank fees	775000	Bank fees
775100	Panga lepingutasud						
776664	Edasimüüdava kohvi kulu					776664	Coffee, taxable
776665	Edasimüüdava jäätise kulu					776665	Ice-cream, taxable
777200	Äripartneri esinduskulud	756300	Meeting costs	777200	Meetings and entertainmen	777200	Represent.costs, taxable
777201	Ettevõtl.mitteseot.kulud					777201	Non-business-related cost
777310	Dekoratsioon (kontor)						
777320	Omatöötaja meelelahutus					777320	Employees entertainment
				777400	Other administr.expenses		
778100	Lootusetute nõuete kulu					778100	Bad debt provision
781000	Eelmiste perioodide kulu	781000	Previous periods cost				
799500	Ümardamine	799500	Rounding	799500	Roundings	799500	Roundings
812100	Intressitul, pank	812100	Interest income - bank	812100	Interest income- bank acc	812100	Interest income, bank
				812011	Interest from clients		
		812110	Interest income	812450	Interest income - other		
				812410	Interest income - taxes		
812300	Intressitul, seotud osap					812300	Interest income, Group
815900	Kursikasum arvetelt					815900	Gain on curren.fluc./inv

817100	Kursikasum pank/laen					817100	Gain on curren.fluc./bank
822020	Viivised hankijatele	822020	Penalty to suppliers etc	822020	Suppliers penalties	822020	Supplier's penalties
		822021	Penalty parking no expene	826200	Fines,penalties-Non-deduc		
822030	Intressikulu, seotud osap	822030	Intrest expense, Group	822030	Interest expense - group	822030	Interest expense, Group
				822040	Interest expense-Owners		
				822050	Interest expense-Other		
822110	Intressikulu, laen	822200	Interest expense - loan	822120	Interest expense-bank exp	822110	Interest expense, loan
				822060	Other costs of borrowing		
822220	Intressikulu, faktooring					822220	Interest expense, factor.
823230	Intressikulu, kap.rent					823230	Interest expense, cap.lea
824000	Faktooringu komisjonitasu					824000	Factoring commission
824100	Muud ärikulud			824100	Other busin.related exp.	824100	Extraordinary expenses
				773200	Extraordinary items		
				824150	Other business r.expenses		
825000	Põhivara müügikahjum			824000	Credit loss of sales	825000	Loss on sales of FA
826200	Maksuviivised			826100	Tax penalties-non-deduct.	826200	Tax penalties
827100	Selveri soodustus 1%			610800	Cash discount	827100	Finan. cash-flow discount
810000	Muud finantstulud					810000	Other financial income
812400	Dividenditulu			812400	Income from dividends	812400	Income from dividends
825900	Kursikahjum arvetelt			825900	Currency loss on invoices	825900	Loss on curren.fluc./inv
827900	Kursikahjum pank/laen					827900	Loss on curren.fluc./bank
831000	Muud äritulud					831000	Extraordinary income
832100	Põhivara müügikasum	832100	Profit from FA sales	650600	Sales profit fixed assets	832100	Profit from sales of FA
883120	Maamaks					883120	Land tax
		884500	Advance tax	884100	Advance income tax	884100	Advance income tax
				884200	Corp.income tax-Ref/paym		
				884250	Corp.income tax-Calculate		
		884300	Car tax	751140	Public fees-Vehicles	884200	Car tax
884300	Maksud muudelt kuludelt					884300	Other taxes
884400	Dividendide tulumaksukulu					884400	Company inc.tax, dividend
885000	Kasum kapitaliosaluselt						
890001	Euro1						
890002	Euro2						
890003	Euro3						
890004	Euro4						
890005	Euro5						
890006	Euro6						
900000	Ostusumma impordil			900000	Palkat jako	900000	Salaries allocation
900001	Impordi kreditarved			900001	Palkat kredit	900001	Salaries allocation rever
910000	PöördKM alus, kaup			910000	Kõrvalteinen vero 23%tuot Z	910000	EU goods, 20% VAT stat
911000	PöördKM alus, teenus EV01			910001	Kõrvalteinen vero 13% Z	911000	EU service, 20% VAT stat
912000	PöördKM alus, muu kaup NC			911000	Kõrvalteinen vero 23%palvel Z	912000	EU other, 20% VAT stat
913000	PöördKM alus, kaup EV01			911002	Kõrvalteinen vero 9%	913000	EU goods, 20% VAT stat

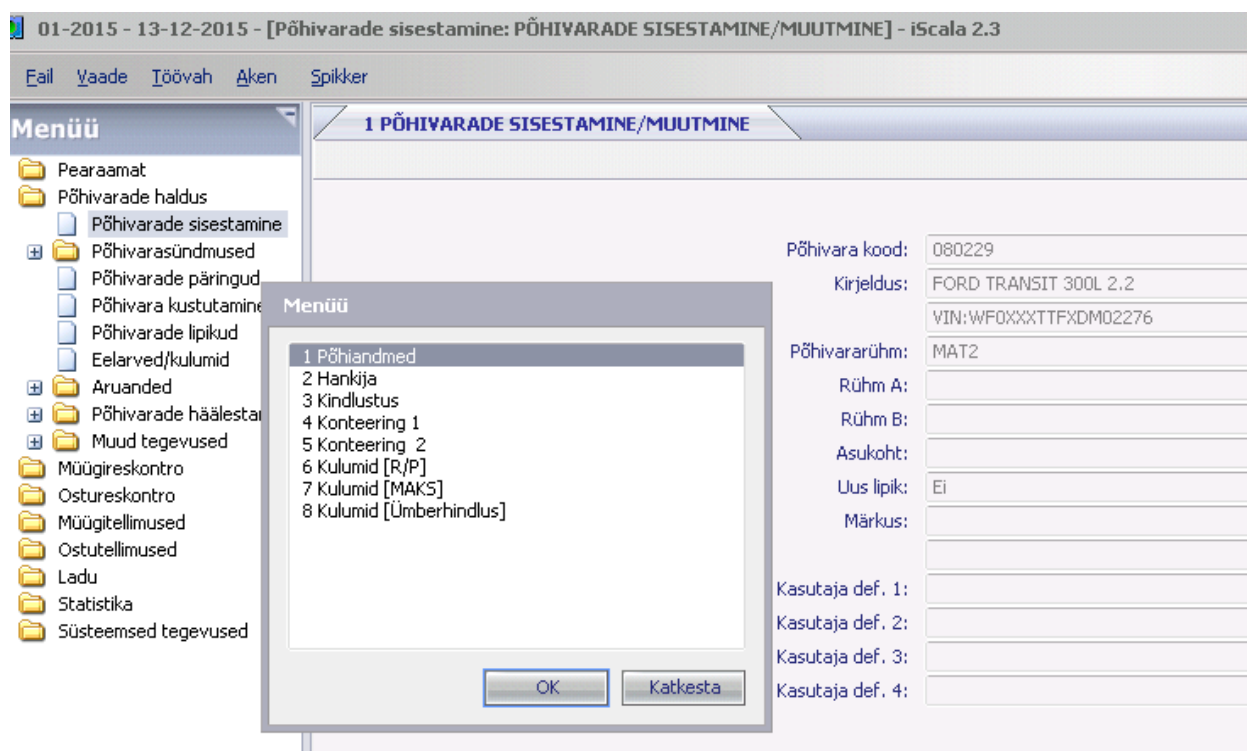
Lisa 5. järg

921013	Kaubad laos, 20%			911001	K _õ nteinen vero 13% palvel Z	921013	Goods in consig.stock 20%
921023	Kaubad laos, 9%			910002	K _õ nteinen vero 9% Z	921023	Goods in consig.stock 9%
952300	Sisemüügi vahekonto			910004	K _õ nteinen vero 0% Z	952300	Interim: con. intern.sales
953100	Ostude vahekonto			910211	Myytyjen tuotteiden kust.	953100	Interim: consig.purchases
953105	Hankija volg import			910212	Varastosta otto	953105	Interim: consig.payables
953200	Ladude vahekonto			910221	Myytyjen tuot. kust. TR	953200	Interim: consig.stock
953300	Sisemüügi vahekonto			910222	Varastosta otto TR	953300	Interim: con.intern.sales
				910223	Myytyjen tuot. kust.ITELL		
				910224	Varastosta otto Itella		
960112	Müügikäive, LT					960112	Gross Turnover 1, LT
962112	Allahindlus, LT					962112	Regular discount, LT
963111	TPR, LT					963111	TPR discount, LT
970112	Kaubakulu, LT					970112	Cost of sold goods, LT
970312	Praak ja aegunud kaup, LT					970312	Damaged goods, LT
970412	Kampaaniatooted, LT					970412	Natural discount, LT
970932	Näidised, LT					970932	Marketing samples, LT
971712	Reklaammaterjal, LT					971712	POS material, LT
972100	Palgakulu, LT					972100	Salary cost, LT
973100	Palgamaksud, LT					973100	Salary taxes, LT
975912	Kindlustus, LT					975912	Insurance, LT
970000	Praakkauba mahakandmine					970000	Consign.stock damag.goods
970100	Varude ümberhindlus					970100	Consign.stock revaluation
970710	Inventuuri vahed 20%					970710	Consign.stock invent.diff
971221	Müügikulu resident 0%					971221	Consign.stock COGS
971312	Müügikulu eksport 20% J						
971411	Müügikulu resident 20% F						
971412	Müügikulu eksport 20% F						
977701	Aeglase kauba reserv/muut					977701	Obsolescence reserve
977702	Solarise poe käive (stat)					977702	Sales, statistical
977703	Solarise poe kkulu (stat)						
995000	Aastavahetuse konto					995000	Changing of year
999999	SÜSTEEMI VEAKONTO			999999	selvitys tili	999999	System error account

Lisa 6. Juhend tütarettvõttele põhivarade arvestuseks

PÕHIVARA KAARDI LOOMINE

Põhivarade arvestust peetakse iScalas põhivara moodulis ning põhivara kaardi loomine on toodud joonisel 6.1.

Joonis 6.1. Põhivara kaardi loomine

Allikas: Autori koostatud

Põhivara kaart sisaldab kaheksat lehekülge andmeid ning järgnevalt annab autor juhised, mis väljad on vajalikud täita.

Uus põhivara kood: saadakse sisestades + Enter

Kirjelduses märkida võimalikult täpselt põhivara nimetus ja lisada olemasolev tüüp ja seeria-number.

Põhivara rühm: MAT1- Maa ja Ehitised

MAT2- Masinad ja seadmed

MAT3- Muu materiaalne põhivara

Asukoht: määrata, kus osakonnas põhivara asub

Märkused: täiendavad selgitused

Hankija kood: märkida ostureskontro hankija kood

Arve number: märkida hankija arve number, millega antud põhivara soetati

Kontereingu number: märkida hankija arve kontereimisnumber

Soetuskuupäev: märkida kuupäev, mis ajal antud põhivara soetati

Kulum algus: märkida kuupäev, millal põhivaral hakatakse arvestama kulumit. Kuu on jagatud pooleks – enne 15. kuupäeva soetatud põhivara puhul hakkab kulumi arvestus samal kuul, peale 15. kuupäeva arvestatakse kulumit alates järgmisest kuust.

Garantii kuni: märkida garantii lõpu kuupäev

Põhivarakonto: märkida kaardil põhivarakonto. Kasutusel olevad kontod on toodud tabelis 6.1.

Tabel 6.1. Põhivara kontod

111210	Litsentsid	Ei sisesta PV moodulisse!
111260	Arvutiprogrammid	
121110	Maa	Ei sisesta PV moodulisse!
121120	Hooned	
121200	Laoinventar	
121300	Autod	
121400	Arvutid ja IT seadmed	
121500	Sideseadmed	
121600	Muu inventar	
121900	Vääna 7 koolitusklass	
121901	Roosikrantsi pood	
121950	Kunstiteosed	Ei sisesta PV moodulisse!
124120	Lõpetamata ehitus	
126300	Autod (kapitalirent)	

Allikas: autori koostatud

Kulukoht: 050-üld,admin,IT,rmtp

012- kosmeetika

Kuluobjekt: Z0010-üld

V1000-admin

V1200-raamatupidamine

K0010-kosmeetika

Projekt: kasutatakse iScala baasis olevaid nimetähti, kui põhivara on antud kellegi käsutusse isikuliselt. Autode puhul märgitakse projektiks sõiduki registreerimisnumber.

Kommentaari nr: 0

Loo eelarve: Ei

Loo konteeringuread: Jah (siis tekitab kulumiarvestusel konteering)

Kulum arvestatud kuni: 0000 (hiljem tekib kulumiarvestusel automaatselt, mis kuuni on kulum arvestatud)

Osuthind: märkida soetusmaksumus, millelt hakatakse arvestama kulumit.

Kulumiarvestusviis: 8 (alati 8)

Kulumikonto (BIL): märkida vastavalt põhivarale bilansiline amortisatsiooni konto

Kulumikonto (TUL): märkida vastav kasumiaruande kulumi konto

Kulumi arv. periood(aasta): 0 Ei kasuta

Kulumi arvestuse %: märkida kulumi arvestuse % vastavalt põhivarale

- Hooned: 5% ,20 aastat
- Hoone parendused: 20% ,5 aastat
- Autod: 20%, 5 aastat
- Arvutiprogrammid: 20%-33,33% vastavalt programmi kasutuseale
- Laoinventar: 20%, 5 aastat
- Arvutid: 33,33%, 3 aastat
- Sideseadmed: 33,33%, 3 aastat
- Muu inventar, sh mööbel: 20%, 5 aastat

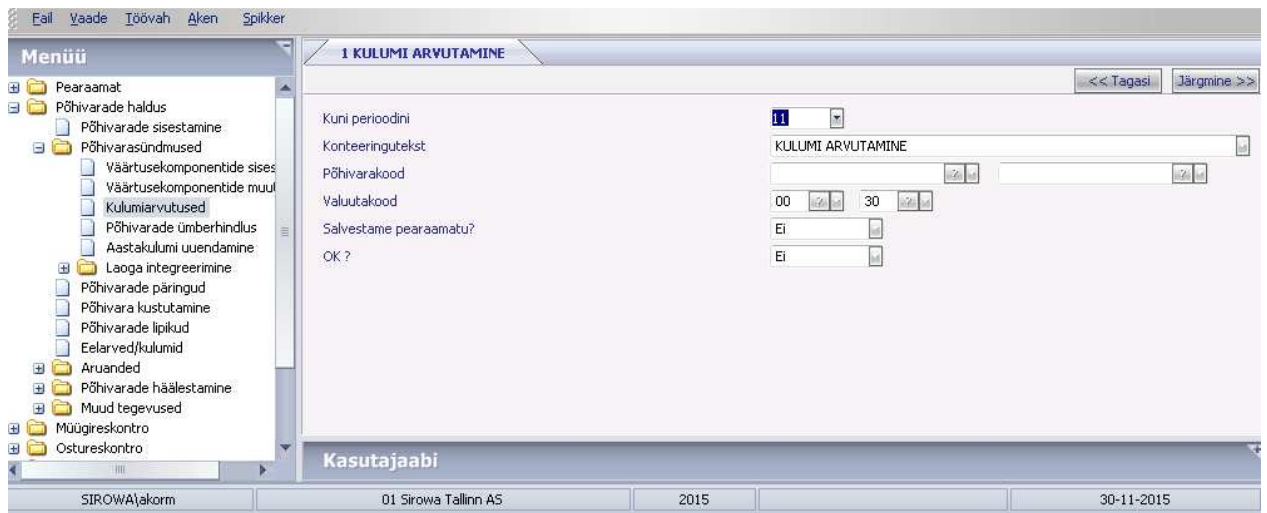
Muutegur (r/p): 1

Kulumi summa (aasta): 0 (ei kasuta)

Kulumi arvestuse alus: on võrdne soetusmaksumusega !

Kui kõik väljad on põhivarakaardil korrektselt täidetud, saab alustada kulumi arvestust, mida teostatakse igakuiselt eelmise kuu kohta.

KULUMI ARVESTUS - Arvestus põhivara moodulis on näidatud joonisel 6.2.

Joonis 6.2. Kulumi arvestus

Allikas: Autori koostatud

Kuni perioodini: Märkida kuu, mis kulumit on vaja arvestada

Põhivarakood : jätta märkimata

Valuutakood: jätta märkimata

Salvestame pearaamatu:

Jah- tekitatakse automaatselt konteering pearaamatu moodulisse

Ei- kannet pearaamatusse ei tekita ja saab vajadusel arvestust kontrollida

OK? - Jah tehakse arvestus

Ei- ei arvestata

Kui põhivara moodulis on arvestus lõpetatud, tekib kanne automaatselt pearaamatu moodulisse. Kande salvestamisel tekitatakse kanne lõplikult pearaamatusse ja samal hetkel tühjendatakse päevaraamatu fail.

SUMMARY

THE DEVELOPMENT POSSIBILITIES OF CONSOLIDATION OF FINANCIAL REPORTS AND THE INSTRUCTIONS TO A SUBSIDIARY COMPANY (BASED ON THE EXAMPLE OF SIROWA TALLINN INC)

Anni Kõrm

Language	Estonian	Figures	7
Pages	38	Tables	7
References	23	Appendixes	6

Keywords: concern, consolidation of financial reports, accounting policies, subsidiary, branch, chart of accounts

Many associations run their businesses in groups to take the advantage of the form of concerns. A group is administered by a dominant parent company, which controls the subsidiaries. The reflection on business associations and writing consolidations of accounts is a part of a complicated accounting sector. The principle of the consolidation is to compile the financial reports of the parent company and the subsidiary so that it would only include the economic transactions and their results with the non-parties. Since the researched firm had recently expanded, the several procedure rules of consolidation were not formulated and were undeveloped.

The thesis concentrated on the simplification of the consolidation process in Sirowa Tallinn Inc. to make it less time-consuming. For this reason, the author developed instructions for the subsidiary company to change their accounting policies in accordance with the accounting policies of the concern.

To achieve the objective the following tasks were stated:

- describe and explain the field of activity, the market situation and the options in the future of the group of consolidation;
- give an overview on the methodical basis of the consolidation of the financial reports of Sirowa Tallinn Inc;
- analyse the differences in accounting policies between the subsidiary and the parent company and propose changes;
- search for the options to simplify the consolidation process of financial reports by using economic software;
- compile instructions for the subsidiary to undergo changes, with the intention of matching the accounting policies with the parent company.

The thesis has been written as a developmental research since this form of research enables to combine the methodical basis of this subject with the practical research and examples. For the nature of the problem, the analysis of the situation which needed to be changed and the development has been studied specialised sources, legislative acts, scientific articles, and online publications. The most important source has been Accounting Board Instructions no 11 (*Raamatupidamise Toimkonna juhend nr 11*), which has been published by the Accounting Board and which discusses the reflection of associations, subsidiaries and related companies in accordance with good accounting framework in Estonia. The data analysis is based on the internal documents of Sirowa Tallinn and the information about accounting system; furthermore, the consolidation is drawn on the financial controller's tabulated summary.

The branches in Finland and Germany, and the subsidiary company in Finland are a part of the consolidation group of Sirowa Tallinn. The consolidations of accounts are to be done when it is insisted by the Accounting Act. The consolidation of accounts is not demanded by the law from the consolidation group of Sirowa Tallinn as Sirowa Tallinn is a subsidiary company of Sirowa Group; however, Sirowa Tallinn has the right to prepare and publish consolidated reports. The main reason for this is the owner's interest to handle Sirowa Tallinn together with its subsidiary and branches as an integral part of the economic unit and to obtain information on real financial results of the whole group. The consolidated accounts are submitted quarterly to a bank and the group.

As a solution to the simplification of consolidation, the author of the thesis developed a common chart of accounts for the subsidiary and the branch. The chart of accounts was created while taking into consideration the possible growth and expansion of the company, so that it would be

relevantly easy to add new accounts to the existing ones. To develop a common accounting plan, the charts of accounts of the parent company, the branch and the subsidiary were compared; also, the author analysed the content of the accounts and created a new common accounting plan that is in accordance with the plans within the group. In view of the fact that it is an international concern, the author formulated the accounting plan in English.

While analysing the records and the table created for consolidation, the author noticed differences in the accounting policies between the parent company and the subsidiary. However, the same accounting principles have to be used when doing the consolidation of financial reports. Therefore, the changes were made to the fixed assets, to the accounting of stock. The accounting of fixed assets in the subsidiary company was done in Excel, which was transferred to a module of fixed assets in economic software, to which instructions were written by the author of the thesis. The major difference in accounting policies compared to the parent company was the fact that the subsidiary also showed gondolas in their fixed assets, the value of which exceeded the rate of overrun in fixed assets, nonetheless, is not amortised but periodized by the group's policy. For calculating the assets the subsidiary used the weighted average method, except, the concern uses the FIFO method for accounting, therefore, the subsidiary started to do the accounts by the latter as well. So that all transactions would be visible on the right accounts, the recording schemes for buying and selling were created and were provided with automatic records.

In addition, the author made improvements to the recording of services and writing off the stock. The author developed new product codes for the services and write-offs in the economic software so as to transfer the profit and loss reports automatically to the right accounts and to obtain a detailed overview of the transactions. The new product codes reduce the manual work by an accountant – the information was formerly typed in manually.

The changes were also shown in the reflection on discounts in the subsidiary company. Discounts obtained by the purchase invoice are presented on the expenditure account, not as cost reduction of commodity as it was done before the changes. Discounts compensation received from the manufacturer is presented as the deduction of advertising expenses not as the cost reduction of commodity. The discount at the cash register started to be shown as other expenses and not as the deduction of sales revenue.

The subsidiary company started to show the reserve of inactive trade, giving a detailed view over the products that needed to be managed quickly. The reserve is published on a statistical account,

for which the instructions were formulated. Also, there were changes made in showing deposit – it was moved to long-term prepayment account on balance sheet, since it is not a short-term deposit.

The author of the thesis studied the possibilities of consolidation by means of economic software. All enterprises of the group are using iScala economic software, which gives an opportunity to consolidate the data of the subsidiary immediately. For the reason that commissioning the module of consolidation is very expensive and it would also take lots of time to develop all forms of reports the concern uses, the board decided to dispense with the module, however, it will be considered in the future.

The objective of the thesis was to produce the changes in the accounting principles of the subsidiary in January of 2016, and it was accomplished. The changes were made in the accounting principles of the subsidiary company, which reduces the time that is spent on consolidation and increases the control over the subsidiary.

Deklareerin, et käesolev lõputöö, mis on minu iseseisva töö tulemus, on esitatud Tallinna Tehnikaülikooli diplomi taotlemiseks ning selle alusel ei ole varem taotletud akadeemilist kraadi ega diplomit.

Kõik töö koostamisel kasutatud teiste autorite tööd, põhimõttelised seisukohad, kirjanduslikest allikatest ja mujalt pärinevad andmed on viidatud.

Autor:

(Anni Kõrm, 04. jaanuar 2016)

Üliõpilaskood: 114091BDMR

Töö vastab kehtivatele nõuetele.

Juhendaja:

(Pille Kaarlõp, 04. jaanuar 2016)

Kaitsmisele lubatud: ”.....” 2016

TTÜ TK kaitsmiskomisjoni esimees:

.....

(nimi, allkiri)